Agatha Christie

Crima din Mews

— Îmi dați un ban, domnule?

Un băiețaş cu o față murdară, rânjea fără rost.

— Nu-ți dau! Spuse inspectorul-şef Japp. Şi ascultă-mă băiete...

Urmă o scurtă altercație. Băietanul uluit o şterse, strigând scurt tinerilor săi prieteni:

— Să fiu al dracului dacă nu e polițai!

Grupul o luă din loc cântând de zor:

„Aminteşte-ți, aminteşte-ți
La cinci noiembrie
Trădarea cu praf de puşcă şi intriga;
Nu vedem nici un motiv
Pentru care trădarea cu praf de puşcă
Să fie vreodată uitata".

Însoțitorul inspectorului-şef, un omuleț între două vârste, cu un cap rotund şi mustăți mari, cazone, zâmbi în sinea sa: —Très bien, Japp, observă el. Îți spui întotdeauna rugăciunea. Te felicit.

— Ce scuză pentru cerşit, aşa-i în ziua de Guy Fawkes, spuse Japp.

— Ce supraviețuire interesantă, zise îngândurat Hercule Poirot.

Agatha Christie

Crima din Mews

— Îmi daţi un ban, domnule?
Un băieţaş cu o faţă murdară, rânjea fără rost.
— Nu-ţi dau! Spuse inspectorul-şef Japp. Şi ascultă-mă băiete…
Urmă o scurtă altercaţie. Băietanul uluit o şterse, strigând scurt tinerilor săi prieteni:
— Să fiu al dracului dacă nu e poliţai!
Grupul o luă din loc cântând de zor:

„Aminteşte-ţi, aminteşte-ţi
La cinci noiembrie
Trădarea cu praf de puşcă şi intriga;
Nu vedem nici un motiv
Pentru care trădarea cu praf de puşcă
Să fie vreodată uitata”.

Însoţitorul inspectorului-şef, un omuleţ între două vârste, cu un cap rotund şi mustăţi mari, cazone, zâmbi în sinea sa:
—Très bien, Japp, observă el. Îţi spui întotdeauna rugăciunea. Te felicit.
— Ce scuză pentru cerşit, aşa-i în ziua de Guy Fawkes, spuse Japp.
— Ce supravieţuire interesantă, zise îngândurat Hercule Poirot. Artificiile se ridică – poc-poc —mult timp după ce omul pe care-l sărbătoresc şi faptele sale au fost uitate.
Omul de la Scotland Yard fu de acord.

— Să nu vă închipuiţi că mulţi din puştii ăştia ştiu cu adevărat cine a fost Guy Fawkes.

— Şi, fără îndoială, se va crea confuzie. Este în onoarea sa, ori în semn de condamnare a zilei de 5 noiembrie, ca s-au tras „feu d'artifice”? A face să explodeze parlamentul englez este un păcat sau o faptă nobilă?

Japp chicoti.

— Unii oameni ar spune, fără îndoială, că e a doua.

Abătându-se de la drumul principal, cei doi oameni intrară în partea relativ liniştită de la Mews. Cinaseră împreună şi o luaseră pe o scurtătură spre apartamentul lui Hercule Poirot.

Cum mergeau, sunetul petardelor se mai auzea din când în când. Un mănunchi de steluţe aurii lumina când şi când cerul.

— E o noapte bună pentru o crimă, remarcă Japp cu interes profesional. Nimeni nu ar auzi o împuşcătură, de exemplu, într-o noapte ca asta.

— Întotdeauna mi s-a părut ciudat că nu se folosesc de acest prilej mai mulţi criminali, spuse Hercule Poirot.

— Ştii, Poirot, aş vrea, câteodată, ca să comiţi şi tu o crimă.

— Mon cher!

— Da. Aş vrea să vad cum ai face-o.

— Dragul meu Japp, dacă aş comite o crimă tu nu ai avea nici cea mai mică şansă de a vedea cum aş face-o. Probabil, nici nu ţi-ai da seama că o crimă a fost comisă.

Japp râse bine dispus şi afectuos.

— Ce pezevenghi al naibii eşti! Zise el indulgent.

A doua zi dimineaţa, la zece şi jumătate, telefonul lui Hercule Poirot sună.

— Alo? Alo?

— Buna, tu eşti, Poirot?

— Oui, c'est moi!

— Japp la telefon. Îţi aduci aminte ne-am întors acasă, aseară, prin Bardsley Gardens Mews?

— Şi?

— Şi că am vorbit despre ce uşor ar fi să împuşti o persoană în timp ce se trag toate petardele şi artificiile alea?

— Desigur.

— Ei bine, cineva s-a sinucis la Mews, la numărul 14. O văduvă tânără – doamna Allen. Mă duc pe acolo acum. Vrei să vii?

— Scuză-mă, dragă prietene, dar cineva de valoarea ta e trimis, de obicei, la o sinucidere?

— Isteţ tip. Nu, nu e trimis. De fapt, doctorul nostru crede, se pare, că e ceva în neregulă. Vii? Am sentimentul că ar trebui să te implici.

— Sigur că vin. Numărul 14, ai spus?

— Exact.

Poirot sosi la Bardsley Gardens Mews, numărul 14, aproape în aceeaşi clipă în care trase şi maşina cu Japp şi alţi trei oameni.

Numărul 14 era clar marcat ca centrul de interes. Un cordon mare de oameni: şoferi, soţiile lor, comisionari, pierde-vară, trecători bine îmbrăcaţi şi nenumăraţi copii se adunaseră, toţi uitându-se la numărul 14 cu gura căscată şi priviri fascinate.

Un ofiţer de poliţie în uniformă stătea pe o treaptă şi-şi dădea silinţa să-i respingă pe curioşi. Tineri nerăbdători cu aparate de fotografiat îşi făceau treaba şi se împingeau în faţă, când Japp se aprinse.

— Nu-i nimic pentru voi, acum, spuse Japp, împingându-i într-o parte. Îl salută pe Poirot. Ai venit. Hai, să intrăm.

Intrară repede, uşa se închise după ei şi se treziră înghesuiţi lângă o scară.

Un om se arătă la capătul de sus al scărilor, îl recunoscu pe Japp şi spuse:

— Aici sus, domnule!

Japp şi Poirot urcară.

Omul de la capătul scării deschise o uşă de pe partea stângă şi intrară într-un dormitor mic.

— Cred că vreţi să vă expun punctele principale, domnule.

— Chiar aşa, Jameson, zise Japp. Ce s-a întâmplat?

Subinspectorul Jameson relată cele întâmplate.

— Moarta este doamna Allen, domnule. A locuit aici cu o prietenă – o domnişoară Plenderleith. Domnişoara Plenderleith a fost plecată la ţară şi s-a întors azi dimineaţă. A intrat cu cheia ei, a fost surprinsă că n-a găsit pe nimeni. O femeie vine de obicei la ora nouă să le facă menajul. Urcă, întâi, în camera prietenei sale. Uşa era închisă pe dinăuntru. Apăsă pe clanţă. Bătu şi strigă, dar nimeni nu răspunse. În cele din urmă, cuprinsă de panică, a sunat la poliţie. Era 10,45. Am venit imediat şi am forţat uşa. Doamna Allen zăcea grămadă jos, împuşcată în cap. Avea o armă automată în mână – un Webley 25 – şi părea un caz clar de sinucidere.

— Unde este domnişoara Plenderleith acum?

— E jos în salon, domnule. O tânără foarte rece, eficientă, aş zise. Cu cap.

— O să vorbesc cu ea imediat. Mai bine îl văd pe Brett, acum.

Însoţit de Poirot, el traversă palierul şi intră în camera de vis-a-vis. Un om înalt, între două vârste, îşi ridică privirea şi dădu din cap.

— Bună, Japp, îmi pare bine că ai venit. Nostimă treabă.

Japp se duse la el. Hercule Poirot aruncă o privire scrutătoare prin cameră.

Era mult mai mare decât camera din care tocmai plecaseră. Avea o fereastră ieşită în afară şi, pe când cealaltă cameră fusese dormitor pur şi simplu, aceasta era un dormitor deghizat intenţionat într-un salon.

Pereţii erau argintii şi tavanul de un verde de smarald. Perdelele erau moderne, argintii cu verde. Era şi un divan acoperit cu un pled de mătase de un verde smarald strălucitor şi o mulţime de perne aurii şi argintii. Mai era un birou înalt de nuc vechi şi mai multe scaune moderne din

crom lucitor. Pe o masă joasă de sticlă se găsea o scrumieră mare, plină cu mucuri de ţigară.

Delicat, Hercule Poirot mirosi aerul. Apoi se duse după Japp care stătea uitându-se jos, la cadavru.

Grămadă pe duşumea, zăcând aşa cum căzuse dintr-unul din scaunele cromate, se afla trupul unei femei tinere de vreo 27 de ani. Avea părul blond şi trăsături delicate. Era foarte puţin machiată. Avea o faţă drăguţă, spirituală, poate uşor naivă. Pe partea stângă a capului se găsea o masă de sânge închegat. Degetele de la mâna dreaptă erau încleştate pe un pistol mic. Femeia purta o rochie simplă, verde, închisă până la gât.

— Ei bine, Brett, ce s-a întâmplat?

Şi Japp se uită jos la silueta chircită.

— Poziţia este în regulă, spuse doctorul. Dacă s-a împuşcat, trebuie să fi alunecat din scaun exact în poziţia asta. Uşa şi fereastra au fost închise pe dinăuntru.

— Spui că e-n regulă. Atunci ce nu merge?

— Uitaţi-vă la pistol. N-am pus mâna pe el – în aşteptarea oamenilor care iau amprente. Dar puteţi vedea destul de bine ce vreau să zic.

Poirot şi Japp îngenunchiară amândoi şi examinară, îndeaproape, pistolul.

— Înţeleg ce vrei să zici, spuse Japp, ridicându-se. E în căuşul mâinii. Pare că şi acum l-ar ţine – dar, de fapt, ea nu-l ţine. Altceva?

— O mulţime. Ţine pistolul în mâna ei dreaptă. Priviţi rana. Pistolul a fost ţinut lipit de cap, chiar deasupra urechii stângi —urechea stângă, observaţi.

— Hm, făcu Japp. Asta pare o înscenare. Ea nu putea ţine un pistol şi să tragă cu el în poziţia aia cu mâna dreaptă.

— Absolut imposibil, aş zice. Îţi poţi răsuci braţul, dar mă îndoiesc că ai putea trage aşa.

— Este, deci, destul de clar. Altcineva a împuşcat-o şi a încercat să însceneze o sinucidere. Totuşi, ce-i cu uşa şi fereastra închise?

Inspectorul Jameson răspunse la asta.

— Fereastra era închisă şi blocată, domnule, dar, deşi uşa a fost închisă, noi n-am putut găsi cheia.

Japp dădu din cap.

— Da, a fost o idee proastă. Cine a închis uşa când a plecat, a sperat că absenţa cheii nu va fi observată?

Poirot murmură:

— C'est bête, ça!

— Oh, haide Poirot, bătrâne, nu trebuie să-i judeci pe ceilalţi după inteligenţa ta sclipitoare! De fapt, este tipul de mic detaliu care se trece cu vederea. Uşa-i închisă. Oamenii o sparg. Găsesc femeia moartă – cu-n pistol în mână – caz clar de sinucidere – s-a închis ca s-o facă. Ei nu se apucă să caute chei. De fapt, chemarea poliţiei de către domnişoara Plenderleith a fost un noroc. Ea ar fi putut pune unu-doi şoferi să spargă uşa şi atunci problema cheii ar fi fost trecută, cu totul, cu vederea.

— Da, cred că este adevărat, spuse Hercule Poirot. Ar fi reacţia naturală a multor oameni. Poliţiştii sunt ultima speranţă, nu?

El se mai uita jos la cadavru.

— Te izbeşte ceva? Întrebă Japp.

Întrebarea era pusă pe un ton lejer, dar ochii săi erau scrutători şi atenţi.

Hercule Poirot dădu încet din cap.

— Mă uitam la ceasul ei de mână.

Se aplecă şi-l atinse doar cu vârful degetului. Era ca o bijuterie fină pe o bandă neagră lucioasă la încheietura mâinii care ţinea pistolul.

— Destul de frumoasă piesa asta, observă Japp. Trebuie să fi costat ceva bani! Îşi ridică ochii întrebător spre Poirot. Poate e ceva cu asta?

— Se poate, da.

Poirot se îndreptă spre biroul de scris. Era un model cu partea din faţă rabatabilă. Aceasta era destinată să se potrivească cu ambianţa generală de culori.

Era ceva asemenea unei călimări masive din argint, în centru şi în faţa ei o frumoasă mapă de lac verde. La stânga mapei, se afla un recipient de sticlă ca smaraldul pentru ţinut creioane, care conţinea un toc de argint – un băţ de ceară verde pentru închis scrisori, un creion şi două timbre. De partea dreaptă a mapei se afla un calendar reglabil care indica ziua săptămânii, data şi luna. Mai era un mic vas din sticlă şi în el patrona un minunat toc verde. Poirot păru interesat de peniţă. O scoase şi se uită la ea, dar observă că nu avea cerneală. Era clar decorativă – nimic mai mult. Tocul de argint, cu vârful înmuiat în cerneală, era singurul folosit. Ochii i se opriră la calendar.

— Marţi, 5 noiembrie, spuse Japp. Ieri. E corect.

Se întoarse spre Brett.

— De când e moartă?

— A fost omorâtă la 11,33, ieri seară, spuse Brett, prompt.

Apoi, rânji, când văzu faţa surprinsă a lui Japp.

— Îmi pare rău, bătrâne, zise el. Ai de-a face cu superdoctorul din romane! De fapt, ora 11 este cea mai aproape de adevăr – cu o marjă de o oră mai devreme sau mai târziu.

— Oh! Am crezut că ceasul de la mâna s-ar fi putut opri sau cam aşa ceva.

— S-a oprit într-adevăr, dar s-a oprit la 4,15.

— Şi presupun că ea nu ar fi putut fi omorâtă la 4,15?

— Poţi să-ţi scoţi asta din cap.

Poirot întorsese mapa.

— Bună idee, zise Japp. Dar nimic.

Mapa conţinea o foaie albă de hârtie. Poirot întoarse şi celelalte foi care se aflau pe birou, dar erau la fel.

Dădu apoi atenţie coşului pentru hârtii.

Acesta conţinea două sau trei scrisori şi pliante. Erau rupte doar în două şi se puteau uşor reconstitui. O cerere de bani de la o anume Societate pentru ajutorarea şomerilor, o invitaţie la un cocteil pentru 3 noiembrie, o

întâlnire cu o croitoreasă. Pliantele erau un anunţ pentru o vânzare de blănuri şi un catalog de la un magazin universal.

— Nu-i nimic acolo, zise Japp.

— Nu, e ciudat…, zise Poirot.

— Vrei să spui că cei ce se sinucid lasă o scrisoare?

— Exact.

— De fapt, încă o dovadă că nu este sinucidere!

Plecă.

— Trebuie să-mi pun oamenii la treabă, acum. Mai bine am merge jos şi am ancheta-o pe domnişoara Plenderleith. Vii, Poirot?

Poirot părea încă fascinat de biroul de scris şi de obiectele de pe el.

El părăsi camera, dar la uşă ochii săi se întoarseră încă o dată spre tocul verde ca smaraldul.

La capătul de jos al scării înguste o uşă dădea într-o sufragerie mare – de fapt fostele grajduri amenajate. În această cameră, ai cărei pereţi erau finisaţi cu un efect bătător la ochi şi pe care atârnau schiţe şi sculpturi în lemn stăteau două femei.

Una, într-un scaun lângă şemineu, cu mâna întinsă spre flacără, era o tânără cu părul negru, arătând ca o adevărată femeie de douăzeci şi şapte sau douăzeci şi opt de ani. Cealaltă, o femeie mai în vârstă, mai voluminoasă, care ţinea o sacoşă, se legăna şi vorbea, când cei doi bărbaţi intrară în cameră.

— Şi cum spuneam, domnişoară, aşa lovitură mi-a dat că aproape am căzut jos. Şi când te gândeşti că dimineaţa asta din toate dimineţile…

Cealaltă o întrerupse.

— Ajunge, doamnă Pierce. Aceşti domni sunt ofiţeri de poliţie, cred.

— Domnişoara Plenderleith? Întrebă Japp, îndreptându-se spre ea.

Fata dădu din cap.

— Aşa mă cheamă. Aceasta este doamna Pierce, care vine în fiecare zi să ne facă menajul.

Nestăpânita doamnă Pierce izbucni din nou.

— Şi aşa cum îi spuneam domnişoarei Plenderleith, să văd că în dimineaţa aceasta, din toate dimineţile, pe sora mea, Louisa Maud, s-o apuce o criză şi eu sunt singurul ei ajutor şi, cum vă spuneam, sângele apă nu se face, şi m-am gândit că doamna Allen nu se va supăra, deşi nu-mi place să-mi dezamăgesc niciodată doamnele mele.

Japp interveni cu abilitate.

— Chiar aşa, doamnă Pierce. Acum, poate, îl duceţi pe inspectorul Jameson în bucătărie şi-i acordaţi o scurtă declaraţie.

După ce a scăpat de volubila doamnă Pierce, care plecă cu Jameson, turuind întruna, Japp şi-a îndreptat, din nou, atenţia spre fată.

— Sunt Inspectorul-şef Japp. Domnişoară Plenderleith, aş dori să ştiu tot ce-mi puteţi spune despre această treabă.

— Desigur. De unde să încep?

Avea o stăpânire de sine admirabilă. Nu se vedeau semne de supărare sau şoc, în afară de o rigiditate, aproape nefirească, de comportament.

— La ce oră aţi sosit în dimineaţa asta?

— Cred că puţin înainte de zece şi jumătate. Am văzut că doamna Pierce, bătrâna aia mincinoasă, nu era aici…

— I se întâmplă des?

Jane Plenderleith dădu din umeri.

— Cam de două ori pe săptămână apare la ora 12 sau nu vine de loc. Trebuie să vină la nouă. De fapt, aşa cum spuneam, cam de două ori pe săptămână ori „vine când o taie capul”, ori vreun membru al familiei a căzut la pat. Toate femeile astea de serviciu sunt aşa – te lasă baltă din când în când. Totuşi, e mai bună ca altele.

— O aveţi de mult?

— De peste o lună. Cea dinainte punea mâna pe lucruri.

— Continuaţi, vă rog, domnişoară Plenderleith.

— Am plătit taxiul, mi-am dus înăuntru valiza, am căutat-o pe doamna P., n-am găsit-o, aşa că am urcat în camera mea. M-am aranjat puţin şi, apoi, m-am dus la Barbara – doamna Allen – dar am găsit uşa încuiată. Am încercat clanţa, am bătut, dar nu mi-a răspuns nimeni. Am coborât şi am sunat la poliţie.

— Pardon! A strecurat Poirot, repede, o întrebare. Nu v-a trecut prin cap să încercaţi să forţaţi uşa – cu ajutorul unuia dintre şoferii din Mews, nu?

Ochii ei, de un verde cenuşiu, s-au întors spre el cu răceală. Privirea ei păru să-l măsoare repede, aprobator.

— Nu, nu cred că m-am gândit la asta. Dacă se întâmplă ceva rău, mi se pare că cel mai nimerit este să chemi poliţia.

— Atunci aţi crezut – pardon, mademoiselle – că se întâmplase ceva rău?

— Desigur.

— Pentru că nu v-a răspuns nimeni când aţi bătut la uşă? Dar, poate, prietena dumitale luase o tabletă de dormit sau aşa ceva…

— Nu ia tablete de dormit.

Răspunsul era răstit.

— Sau ea ar fi putut lipsi de acasă şi, înainte de plecare, a închis uşa?

— De ce s-o închidă? Oricum, mi-ar fi lăsat un bileţel.

— Şi ea nu v-a… Lăsat un bileţel? Sunteţi sigură de asta?

— Bineânţeles că sunt sigură. L-aş fi văzut imediat.

Răţoiala din tonul ei se accentuase.

Japp zise:

— N-aţi încercat să vă uitaţi prin gaura cheii, domnişoară Plenderleith?

— Nu, spuse Jane Plenderleith gânditoare. Nu m-am gândit deloc la asta. Dar n-aş fi putut vedea nimic, nu? Pentru că cheia era înăuntru.

Privirea ei întrebătoare, inocentă a ochilor larg deschişi o întâlni pe cea a lui Japp.

— Aţi făcut ce trebuia, desigur, domnişoară Plenderleith, zise Japp. Cred că nu aveţi vreun motiv să ştiţi că prietena dumitale avea de gând să se sinucidă?

— Oh, nu.

— Nu părea supărată sau… Amărâtă de ceva?

Urmă o pauză – o pauză destul de lungă, înainte ca fata să răspundă.

— Nu.

— Ştiaţi că are pistol?

Jane Plenderleith dădu din cap că da.

— Da, îl cumpărase în India. Îl ţinea întotdeauna într-un sertar în camera ei.

— Hâm. Avea autorizaţie pentru el?

— Cred că da. Nu ştiu sigur.

— Acum, domnişoară Plenderleith, puteţi să-mi spuneţi tot ce ştiţi despre doamna Allen, de când o cunoaşteţi, ce rude are – totul, de fapt.

Jane Plenderleith încuviinţă.

— O cunosc pe Barbara de aproape cinci ani. Am întâlnit-o prima dată într-o călătorie în străinătate – în Egipt, mai precis. Se întorcea din India. Fusesem puţin la şcoala engleză din Atena şi-mi petreceam câteva săptămâni în Egipt, înainte de a mă întoarce acasă. Am făcut o croazieră pe Nil împreună. Ne-am împrietenit şi am descoperit că ne plăceam; pe vremea aceea, căutam pe cineva care să împartă cu mine un apartament sau o căsuţă. Barbara era singură pe lume. Ne-am gândit că ne vom împăca împreună.

— Şi v-aţi împăcat? Întrebă Poirot.

— Foarte bine. Fiecare dintre noi avea prietenii săi – Barbarei îi plăceau petrecerile; prietenii mei erau mai mult iubitori de artă. Probabil că s-a potrivit să fie mai bine aşa.

Poirot dădu din cap afirmativ. Japp continuă:

— Ce ştiţi despre familia doamnei Allen şi despre viaţa ei, înainte de a vă întâlni?

Jane Plenderleith ridică din umeri.

— De fapt, nu ştiu prea multe. Cred că numele ei de domnişoară a fost Armitage.
— Despre soţul ei?
— Nu cred că era tipul cu care să te poţi lăuda. Cred că era beţiv, mi se pare că a murit după un an sau doi de la căsătorie. Au avut un copil, o fetiţă, dar a murit la trei ani. Barbara nu vorbea mult despre soţul ei. Cred că se căsătorise cu el în India, când avea vreo 17 ani. Apoi au plecat în Borneo sau într-un loc uitat de Dumnezeu, unde sunt trimişi cei cu apucături – dar, întrucât era un subiect dureros, nu mă refeream la el.
— Ştiţi dacă doamna Allen avea dificultăţi financiare?
— Nu, sunt sigură că n-avea.
— Nici datorii? Nimic de felul ăsta?
— Oh, nu! Sunt sigură că nu era amestecată în treburi de-astea.
— Mai e o întrebare pe care aş vrea să v-o pun – şi sper să nu vă supăraţi, domnişoară Plenderleith. Avea doamna Allen vreun prieten mai apropiat sau mai mulţi prieteni?
Jane Plenderleith răspunse cu răceală:
— Da, avea de gând să se căsătorească, dacă asta vă interesează.
— Cum se numeşte bărbatul cu care era logodită?
— Charles Laverton-West. Este membru al Parlamentului de pe undeva din Hampshire.
— Îl cunoaşte de mult timp?
— De peste un an.
— Şi de cât timp e logodită cu el?
— Două, nu, de aproape trei luni.
— Din câte ştiţi, s-au certat vreodată?
Miss Plenderleith dădu din cap că nu.
— Nu. Aş fi surprinsă dacă s-a întâmplat aşa ceva. Barbara nu era din fire certăreaţă.
— Când aţi văzut-o ultima oară pe doamna Allen?
— Vinerea trecută, înainte de a pleca în week-end.
— Doamna Allen a rămas în oraş?

— Da. Cred că urma să se întâlnească duminică cu logodnicul ei.
— Şi dumneata unde ai petrecut week-end-ul?
— La Laidells Hall, Laidells, Essex.
— Şi cum îi cheamă pe oamenii la care aţi stat?
— Domnul şi doamna Bentinck.
— Aţi plecat de la ei abia azi dimineaţă?
— Da.
— Trebuie să fi plecat foarte devreme!
— Domnul Bentinck m-a adus cu maşina. Pleacă devreme pentru că trebuie să ajungă în oraş la zece.
— Da…
Japp dădu din cap de parcă ar fi încuviinţat. Răspunsurile domnişoarei Plenderleith fuseseră toate scurte şi convingătoare.
Poirot puse, la rândul său, o întrebare.
— Ce părere aveţi despre domnul Laverton-West?
Fata dădu din umeri.
— Contează?
— Nu, poate nu contează, dar aş vrea să vă cunosc părerea.
— Nu ştiu dacă am o părere bună sau proastă despre el. E tânăr – până în 3l-32 de ani – ambiţios, bun orator, vrea să se afirme.
— Astea-s părţile bune, şi cele slabe?
— Ei, bine, se gândi o clipă, două, domnişoara Plenderleith, după părerea mea, el este un om obişnuit, nu are idei prea originale şi e cam înfumurat.
— Astea nu-s defecte prea serioase, mademoiselle, zise Poirot, zâmbind.
— Sunteţi de altă părere?
Tonul ei era uşor ironic.
— Aşa ţi s-ar părea dumitale.
O privea cercetător şi o văzu puţin deconcertată. Continuă de unde rămăsese.
— Dar, pentru doamna Allen, nu erau, ea nu le observase!

— Aveţi perfectă dreptate. Barbara credea că e minunat – îl lua aşa cum se credea el.

Poirot spuse blând:

— Vă iubeaţi prietena?

Văzu că mâna i se încleştează pe genunchi, că strânse din maxilare şi, totuşi, răspunsul îl dădu pe un ton indiferent, lipsit de emoţie.

— Da, aşa e.

Japp zise:

— Încă un lucru, domnişoară Plenderleith. Voi două nu v-aţi certat? N-a fost nici o discuţie între dumneavoastră?

— Niciuna.

— Nici în legătură cu logodna asta?

— Ah, nu. M-am bucurat că era aşa de fericită.

Urmă o scurtă pauză, apoi Japp zise:

— Din câte cunoaşteţi, doamna Allen avea duşmani?

De data asta trecu un timp bun până ca Jane Plenderleith să răspundă, şi când o făcu, tonul ei se schimbase foarte puţin.

— Nu prea înţeleg ce vreţi să spuneţi prin duşmani?

— Oricine, de exemplu, care ar profita de pe urma morţii ei.

— Oh, nu, ar fi ridicol. Avea un venit foarte mic.

— Şi cine moşteneşte acest venit?

Vocea Janei Plenderleith păru uşor surprinsă când zise:

— Ştiţi, de fapt, nu am habar. N-aş fi surprinsă dacă aş şti. Adică, dacă şi-a făcut vreun testament.

— Nu avea duşmani în alt sens? Trecu Japp, repede, la un alt aspect. Oameni care-i purtau pică?

— Nu cred că-i purta cineva pică. Era o fiinţă foarte blândă, dornică să placă totdeauna. Avea o fire într-adevăr dulce şi plăcută.

Pentru prima dată, vocea ei indiferentă se schimbă. Poirot încuviinţă cu bunăvoinţă.

Japp zise:

— Asta înseamnă că doamna Allen fusese bine dispusă în ultimul timp, că nu avea dificultăţi financiare, era logodită şi urma să se căsătorească şi era fericită de logodna ei. Deci, nimic în lume nu ar fi făcut-o să se sinucidă. Aşa e, nu?

După o tăcere de o clipă, Jane spuse:

— Da.

Japp se ridică.

— Scuzaţi-mă, trebuie să-i spun ceva inspectorului Jameson.

Ieşi din cameră.

Hercule Poirot rămase tête-à-tête cu Jane Plenderleith.

Pentru câteva minute s-a făcut linişte Jane Plenderleith aruncă iute o privire scrutătoare la omul mic de statură, dar după aceea se uită în gol şi nu spuse nimic. Totuşi, conştiinţa prezenţei lui se exprima într-o anume tensiune nervoasă. Trupul ei stătea liniştit, dar nu era relaxat. Când, în cele din urmă, Poirot rupse liniştea, până şi sunetul vocii sale păru să-i dea o oarecare uşurare. Pe un ton obişnuit, agreabil îi puse o întrebare:

— Când aţi făcut focul, domnişoara?

— Focul? Vocea ei părea vagă şi absentă. Oh! Îndată ce am ajuns, dimineaţa.

— Înainte sau după ce aţi ajuns sus?

— Înainte.

— Da, desigur… Şi era deja pregătit… Sau a trebuit să-l pregătiţi?

— Era pregătit. A trebuit doar să-l aprind cu chibritul.

Se citea o uşoară nerăbdare în vocea ei. Sigur că ea se aşteptase ca el să facă conversaţie. Probabil că asta şi făcea. Oricum, el continuă să converseze pe un ton liniştit.

— Dar prietena dumitale… În camera ei, am observat că era numai un foc la soba de gaz?

Jane Plenderleith răspunse mecanic.

— Aceasta din bucătărie este singura sobă cu cărbuni pe care o avem, celelalte toate sunt cu gaz.

— Şi gătiţi la o sobă tot cu gaz?

— Cred ca toată lumea face asta în zilele noastre.
— E adevărat. Se economiseşte mult mai multă muncă.
Scurtul dialog se opri. Jane Plenderleith lovi podeaua cu piciorul. Apoi spuse brusc:
— Omul ăla, Inspectorul-şef Japp, este considerat deştept?
— Este foarte serios. Da, este apreciat. Lucrează mult şi-şi dă toată silinţa şi foarte puţine lucruri îi scapă.
— Mă întreb… Murmură fata.
Poirot o privi. Ochii săi păreau foarte verzi la lumina focului. Întrebă liniştit:
— Te-a şocat mult moartea prietenei dumitale?
— Teribil.
Vorbi cu o sinceritate spontană.
— Nu te-ai aşteptat, nu?
— Sigur că nu.
— Aşa că ţi s-a părut, poate, la început, că era imposibil… Că nu se putea?
Tonul lui cald şi liniştit păru să sfarme apărarea Janei Plenderleith. Ea răspunse imediat, natural, fără încordare.
— Exact. Chiar dacă Barbara s-a sinucis, nu mi-o pot imagina să se omoare în felul acesta.
— Totuşi, avea un pistol!
Jane Plenderleith făcu un gest a nerăbdare.
— Da, dar pistolul ăla era un… Oh! Un fleac. Ea fusese în atâtea locuri. Îl ţinea din obişnuinţă… Nu cu vreo idee de a… Sunt sigură de asta.
— Ah! Şi de ce eşti sigură de asta?
— Oh, din cauza lucrurilor pe care le-a spus.
— Ca de exemplu…?
Vocea lui era foarte plăcută şi prietenoasă. O conducea cu subtilitate.
— Ei, bine, de exemplu, am discutat despre sinucidere odată şi ea a spus că cea mai uşoară modalitate este să dai drumul la gaze, să acoperi toate ieşirile şi să te culci. Eu am spus că mă gândeam că ar fi imposibil – să stai lungită acolo şi să aştepţi. I-am spus că mai degrabă m-aş împuşca. Şi ea

a spus nu, că nu s-ar putea împuşca niciodată. Îi era frică de cazul în care ar fi eşuat şi oricum, a spus ea, nu poate suferi pocnitura.

— Înţeleg, spuse Poirot. Ceea ce spui este ciudat. Pentru că, aşa cum tocmai mi-ai zis, e o sobă cu gaz în camera ei.

Jane Plenderleith se uită la el, uşor surprinsă.

— Da, a fost… Nu înţeleg, nu, nu pot să înţeleg, de ce nu a făcut-o în felul ăla.

Poirot clătină din cap.

— Da, pare… Ciudat… Cumva nenatural.

— Întreaga poveste nu pare naturală. Nu pot încă să cred că s-a sinucis. Trebuie să fie sinucidere?

— Mai e încă o posibilitate.

— Ce vreţi să spuneţi?

Poirot se uită drept la ea.

— Poate fi crimă.

— Oh, nu! Jane Plenderleith se cutremură. Oh, nu! Ce idee oribilă.

— Oribilă, poate, dar vă surprinde ca una imposibilă?

— Uşa era închisă pe dinăuntru. Fereastra la fel.

— Uşa era închisă, într-adevăr. Dar nimic nu indica dacă fusese închisă din interior sau pe dinafară. Ştiţi, cheia lipseşte.

— Dar, atunci – dacă lipseşte… Făcu o pauză de un minut, două. Atunci trebuie să fi fost închisă pe dinafară. Altfel, cheia ar fi undeva în camera.

— Ah, ar putea fi. Camera nu a fost cercetată în amănunţime, după câte ştiu. Sau ar fi fost aruncată pe fereastra şi cineva ar fi putut s-o ia.

— Crimă! Zise Jane Plenderleith. Cerceta posibilitatea, faţa ei negricioasă, inteligentă era dornică să pătrundă adevărul. Cred, cred că aveţi dreptate.

— Dar dacă a fost crimă ar trebui să existe un motiv. Cunoşti vreun motiv, mademoiselle?

Dădu încet din cap. Şi, totuşi, în pofida faptului că nega, Poirot avu din nou impresia că Jane Plenderleith ascundea

ceva, în mod special. Uşa se deschide şi Japp intră.
Poirot se ridică.
— Tocmai i-am sugerat domnişoarei Plenderleith, spuse el, că moartea prietenei ei nu a fost sinucidere.
Japp se uită, pentru un moment, uimit. Îi aruncă o privire de reproş lui Poirot.
— E puţin cam devreme să spui ceva clar, remarcă el. Trebuie, întotdeauna, să luam în considerare toate posibilităţile, înţelegeţi. Deocamdată, astea-s toate datele.
Jane Plenderleith răspunse liniştită:
— Da.
Japp se îndreptă spre ea.
— Uite ce-i, domnişoară Plenderleith, aţi mai văzut aşa ceva înainte?
În palmă ţinea ceva mic, oval, din email, albastru închis.
Jane Plenderleith negă.
— Nu, niciodată.
— Nu este nici a dumitale, nici a doamnei Allen?
— Nu. Nu este un lucru pe care-l poartă de obicei o femeie, nu?
— Oh! Deci îl recunoaşteţi!
— Ei, bine, dar este foarte clar, nu? Că-i jumătate din butonul de la cămaşa unui bărbat.
— Tânăra aia-i cam încăpăţânată, se plânse Japp.
Cei doi bărbaţi se aflau din nou în dormitorul doamnei Allen. Corpul neînsufleţit fusese fotografiat şi ridicat de acolo, iar omul care lua amprentele îşi făcuse treaba şi plecase.
— N-ar fi bine s-o tratăm ca pe o proastă, fu de părere Poirot. În mod hotărât, ea nu e proastă. E, de fapt, o tânără deosebit de inteligentă şi capabilă.
— Crezi că ea a făcut-o? Întreba Japp, cu o rază momentană de speranţă. Ar fi putut, doar ştii. Trebuie să studiem alibiul ei. Vreo ceartă în legătură cu tânărul – acest înfloritor membru al parlamentului. Vorbeşte prea aspru despre el, cred. Sună fals. Ca şi cum, mai degrabă; ea ar fi

îndrăgostită de el şi acesta ar fi refuzat-o. Ea e tipul care ar înlătura pe orcine dacă ar avea chef şi nu şi-ar pierde nici capul când ar face-o. Da, trebuie să-i cercetăm alibiul. Ni l-a spus foarte limpede şi, apoi, Essex-ul nu este foarte departe. O mulţime de trenuri. Sau o maşină rapidă. Merită să aflăm dacă s-a culcat cu o durere de cap, de exemplu, aseară.

— Ai dreptate, încuviinţă Poirot.

— În orice caz, continua Japp, ne duce de nas. Ei? N-ai simţit şi tu asta? Tânăra asta ştie ceva.

Poirot încuviinţă gânditor.

— Da, asta se poate vedea foarte clar.

— E întotdeauna o dificultate în aceste cazuri, se plânse Japp. Oamenii care-şi ţin gura, câteodată, au cele mai onorabile motive.

— Pentru care nu prea poţi să-i blamezi, prietene.

— Nu, dar ne îngreunează nouă treaba – mormăi Japp.

— Asta te forţează să-ţi pui în valoare întreaga ta ingeniozitate, l-a consolat Poirot. Apropo, ce se aude în legătură cu amprentele?

— Ei, bine, e clar că e vorba de crimă. Nici un fel de amprente pe pistol. Şterse înainte de a i-l plasa în mână. Chiar dacă a reuşit să-şi răsucească braţul pe după gât, într-un mod miraculos de acrobatic, ea nu ar fi putut trage cu pistolul fără să-l ţină în mână şi nu putea să-l şteargă după ce a murit.

— Nu, nu, cineva din afară este clar implicat.

— Altfel, amprentele sunt dezamăgitoare. Niciuna pe clanţă. Niciuna pe fereastră. Interesant, ce zici? O mulţime de amprente ale doamnei Allen, peste tot locul.

— A aflat Jamesson ceva?

— De la femeia de servici? Nu. Vorbeşte mult, dar, de fapt, nu ştie mai nimic. A confirmat faptul că Allen şi Plenderleith se împăcau bine. L-am trimis pe Jameson să facă cercetări în Mews. Trebuie să stăm de vorbă şi cu domnul Laverton-

West, să aflăm unde a fost şi ce-a făcut noaptea trecută. Între timp, să ne uităm prin hârtiile ei.

Se apucă de treaba asta fără să mai adauge ceva. Din când în când, mormăia şi-i întindea ceva lui Poirot. Cercetarea hârtiilor nu luă prea mult timp. Nu era multe hârtii în birou şi cele ce se aflau acolo erau aranjate cu grijă şi puse pe categorii.

În cele din urmă, Japp se lăsă pe spate şi scoase un oftat.

— Nu-i mare lucru acolo?

— Chiar aşa.

— Majoritatea destul de obişnuite – bonuri, câteva note de plată neachitate – nimic deosebit de important. Chestii sociale ca invitaţii. Biletele de la prieteni. Acestea – puse mâna pe o grămadă de şapte-opt scrisori —, carnetul cu bani şi paşaportul. Te izbeşte ceva acolo?

— Da, ele au fost răsturnate.

— Şi altceva?

Poirot zâmbea.

— Mă pui la un examen? Ei, bine, am observat la ceea ce te gândeai. Două sute de lire scoase acum trei luni… Şi două sute de lire scoase ieri…

— Şi nimic la depuneri în carnetul de bani. Nici un alt cec, în afară de sume mici – 15 lire – cea mai mare. Şi am să-ţi mai spun că suma aia mare de bani nu se află în casă. Patru lire şi zece şilingi într-o geantă şi un şiling sau doi rătăciţi într-o altă geantă. Cred că e destul de clar.

— Vrei să spui că a plătit suma aia de bani, ieri?

— Da, Acum, cui i-a plătit-o?

Uşa se deschise şi intra inspectorul Jameson.

— Ei, Jameson, ai ceva?

— Da, domnule, mai multe. Pentru început, nimeni, de fapt, nu a auzit împuşcătura. Două-trei femei spun că au auzit-o, pentru că doresc să creadă că-i aşa – dar asta-i tot. Cu artificiile alea nu era nici cea mai mică şansă.

Japp mormăi.

— Nici nu credeam că e. Continuă.

— Doamna Allen a fost acasă aproape toată după-amiaza şi seara de ieri. S-a întors pe la cinci după-amiaza. Apoi, a ieşit, din nou, pe la ora şase, dar numai până la cutia poştală de la capătul străzii Mews. Pe la nouă şi jumătate s-a oprit o maşină, tip Standard Swallow, şi un bărbat a coborât. A fost descris ca având circa 45 de ani, domn prezentabil, ţinută militărească, pardesiu albastru închis, pălărie înaltă, mustaţă scurtă. James Hogg, şoferul de la nr. 18, spune că l-a mai văzut făcându-i vizite doamnei Allen şi înainte.

— 45, spuse Japp. Nu prea ar putea fi Laverton-West?

— Bărbatul ăsta, oricine a fost, a rămas aici mai puţin de o oră. A plecat la circa zece şi douăzeci. S-a oprit în prag să vorbească cu doamna Allen. Băieţelul Frederick Hogg se fâţâia prin apropiere şi a auzit ce a spus el.

— Şi ce a spus?

— Bine, gândeşte-te la asta şi dă-mi de ştire.” Şi, apoi, ea a spus ceva şi el i-a răspuns: „Bine. La revedere.” După asta el s-a urcat în maşina sa şi a plecat.

— Asta a fost la zece şi douăzeci, spuse Poirot gânditor.

Japp se frecă la nas.

— Deci la zece şi douăzeci, doamna Allen era încă în viaţă, spuse el. Şi altceva? Întrebă Poirot.

— Nimic altceva, domnule, din câte ştiu. Şoferul de la nr. 22 s-a întors la zece şi jumătate şi promisese copiilor să aprindă nişte artificii pentru ei. Aceştia îl aşteptau, ca şi toţi ceilalţi copii din Mews. El le-a aprins şi toţi din jur erau ocupaţi să le privească. Apoi, toţi s-au dus la culcare.

— Şi nimeni nu a mai fost văzut intrând la nr. 14?

— Nu, dar nu spun că nu. Nimeni n-ar fi observat.

— Hm, făcu Japp. E adevărat. Bine, trebuie să-l depistăm pe acest domn milităros cu mustaţă scurtă. E aproape sigur că el a fost ultima persoana care a văzut-o în viaţă. Mă întreb cine o fi?

— Domnişoara Plenderleith ne-ar putea-o spune, sugera Poirot.

— Ar putea, spuse Japp întunecat. Pe de altă parte, ea ar putea să nu ne spună. Nu mă îndoiesc că ar putea să ne povestească o mulţime, dacă ar vrea. Ce zici, Poirot, bătrâne? Ai rămas singur cu ea o clipă. N-ai pus în aplicare maniera ta de Părinte Confesor care dă, câteodată, atâtea rezultate?

Poirot îşi întinse mâinile.

— De unde, am vorbit numai de sobe cu gaz.

— Sobe cu gaz, sobe cu gaz, repetă Japp dezgustat. Ce-i cu tine, bătrâne? De când eşti aici, singurele lucruri care te-au interesat au fost peniţele şi coşurile de hârtii. Oh, da, te-am văzut uitându-te liniştit într-unul de jos. Era ceva în el?

Poirot oftă.

— Un catalog pentru bulbi şi un ziar vechi.

— Oricum, ce înseamnă asta? Dacă cineva vrea să dispară un document incriminatoriu sau altceva, doar nu l-o lua ca să-l arunce într-un coş de hârtii.

— E adevărat ce zici. Numai ceva foarte neimportant ca asta va fi aruncat.

Poirot vorbi rmodest. Totuşi, Japp se uită la el bănuitor.

— Ei, bine, spuse el. Ştiu ce am să fac în continuare. Dar tu?

— Eh bien! Zise Poirot. O să completez cercetarea lucrurilor neimportante. Mai este aspiratorul.

Se strecură uşor afară din cameră. Japp se uită după el cu un aer de dispreţ.

— Ramolit, spuse. Absolut ramolit.

Inspectorul Jameson păstră o tăcere respectuoasă. Faţa sa exprima cu superioritate britanică: „Străini”! {1}

Cu voce tare zise:

— Acesta-i domnul Hercule Poirot. Am auzit de el.

— Un vechi prieten de-al meu, a explicat Japp. Nici pe jumătate atât de blajin pe cât pare, ai grijă. Oricum, ne ajută acum.

— E cam ciudat, se spune, domnule, interveni inspectorul Jameson. Ei, vârsta îşi spune cuvântul.

— Totuşi, aş vrea să ştiu ce gândeşte, zise Japp.

Se duse spre birou şi se uită prelung şi încurcat la un toc cu peniţa de un verde-smarald.

Japp tocmai se apucase s-o interogheze pe soţia celui de-al treilea şofer, când Poirot, mergând fără zgomot ca o pisică, apăru, deodată, lângă cotul sau.

— Aoleu, m-ai speriat! Făcu Japp. Ai găsit ceva?

— Nu ce căutam.

Japp se întoarse spre doamna James Hogg.

— Şi spui că l-ai mai văzut pe domnul acela şi mai înainte?

— Oh, da, domnule. Şi soţul meu l-a văzut. L-am recunoscut imediat.

— Uite, ce e, doamnă Hogg, eşti o femeie isteaţă, îmi dau seama. Nici nu mă îndoiesc că ştii totul despre lumea din Mews. Şi judeci bine – ai o judecată deosebit de bună – ştiu asta… Fără să roşească, repetă remarca asta pentru a treia oară. Doamna Hogg se îndreptă uşor şi-şi afişă o expresie de inteligenţă aproape supraomenească. Spune-mi părerea despre cele două tinere – doamna Allen şi domnişoara Plenderleith. Cum erau? Vesele? Făceau multe petreceri? Chestii de-astea?

— Oh, nu, domnule, nimic de genul asta. Făceau multe vizite, mai ales doamna Allen, dar sunt cinstite, ştiţi ce vreau să spun. Nu ca unele de la capătul celalalt al străzii, pe care le-aş numi altfel. Sunt sigură că felul în care doamna Stevens se poartă – daca e într-adevăr o doamnă – lucru de care mă îndoiesc – ei, bine, nu mi-ar place să vă spun ce se întâmplă acolo… Eu…

— Chiar aşa, spuse Japp, oprind, cu abilitate, şuvoiul de cuvinte. E foarte important ce mi-aţi spus. Doamna Allen şi domnişoara Plenderleith erau privite cu ochi buni, da?

— Oh, da, domnule, foarte drăguţe doamne, amândouă, mai ales doamna Allen. Întotdeauna spunea un cuvânt bun copiilor, aşa făcea. Îşi pierduse propria fetiţă, biata de ea. Ah, şi eu mi-am înmormântat trei copii de-ai mei. Şi ceea ce vă spun este…

— Da, da, foarte trist. Şi domnişoara Plenderleith?

— Da, bineînţeles, şi ea este o femeie drăguţă, dar mai distantă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Trece şi dă doar din cap, nu s-ar opri nici să vorbească despre starea vremii. Dar n-am nimic împotriva ei – absolut nimic.

— Ea şi cu doamna Allen se înţelegeau bine?

— Oh, da, domnule. Nu se certau – nimic de genul ăsta. Erau foarte fericite şi mulţumite… Şi sunt sigură că doamna Pierce e de acord cu mine.

— Da, am vorbit cu ea. Îl cunoşti din vedere pe logodnicul doamnei Allen?

— Domnul cu care urma să se mărite? Oh, da. A fost de mai multe ori în vizită aici. Se spune că e membru al Parlamentului.

— N-a fost el omul de-aseară?

— Nu, domnule, nu era el. Doamna Hogg se îndreptă. O notă de agitaţie ascunsă sub o roşeaţă puternică străbătu în vocea ei. Şi dacă mă întrebaţi, domnule, ce cred, vă spun că totul e greşit. Doamna Allen nu era tipul ăla de femeie, sunt sigură. E adevărat că nu era nimeni în casă, dar nu cred nimic dintr-astea – i-am spus-o şi lui Hogg chiar azi dimineaţă. Nu, Hogg, i-am spus, doamna Allen a fost o doamnă – o adevărată doamnă – aşa că nu mai spune lucruri – doar ştiţi la ce se gândeşte un bărbat, să mă scuzaţi c-am spus asta. Întotdeauna au şi idei grosolane.

Trecând peste insultă, Japp continuă:

— L-ai văzut sosind şi l-ai văzut plecând – aşa e, da?

— Exact, domnule.

— Şi n-ai auzit nimic altceva? Ceva care să sune a ceartă?

— Nu, domnule, nici vorbă de aşa ceva. Adică, nu că astfel de lucruri nu s-ar putea auzi – pentru că spre deosebire de ceea ce se ştie prea bine – că ce-i face, la capătul celălalt al străzii, doamna Stevens amantei ăleia de servitoare înfricoşate a ei, ştie toată lumea – şi toţi am sfătuit-o să nu mai rabde, dar leafa-i bună – a dracului cum o fi dar plăteşte bine – treizeci de şilingi pe săptămână…

Japp spuse repede:

— Dar n-aţi auzit aşa ceva la nr. 14?

— Nu, domnule. Nimic, din cauza artificiilor care plesneau ici-colo, peste tot şi cu Eddie al meu cu ochii zgâiţi în sus.

— Bărbatul a plecat la zece şi douăzeci – exact, da?

— S-ar putea, domnule. Eu n-aş putea-o spune. Dar aşa zice Hogg şi el este un om serios, pe care poţi pune bază.

— În realitate l-aţi văzut când a plecat. Aţi auzit ce spunea?

— Nu, domnule. Nu eram aşa de aproape. L-am văzut doar de la fereastră stând în pragul uşii şi vorbind cu doamna Allen.

— Aţi văzut-o şi pe ea?

— Da, domnule, ea era chiar în uşă.

— Aţi observat ce purta?

— Acum, de fapt, domnule, n-aş putea spune. N-am observat, în amănunt, cum era.

Poirot spuse:

— Nu aţi observat nici dacă purta o rochie de zi sau una de seară?

— Nu, domnule, nu pot să vă spun.

Poirot s-a uitat gânditor în sus la fereastra de deasupra şi, apoi, peste drum, la nr. 14. Zâmbi şi, pentru o clipă, privirea lui se întâlni cu cea a lui Japp.

— Şi domnul?

— Avea un pardesiu albastru închis şi o pălărie înaltă. Foarte elegant şi distins.

Japp mai puse câteva întrebări şi apoi trecu la următorul. Acesta era Frederick Hogg, un băiat cu o faţă obraznică şi ochi strălucitori, extraordinar de plin de sine.

— Da, domnule. I-am auzit vorbind. „Gândeşte-te şi spune-mi”: a zis domnul. Ceva plăcut, ştiţi. Şi, apoi, ea a spus ceva şi el a răspuns: „Foarte bine, La revedere”. Şi s-a urcat în maşina – i-am deschis portiera dar nu mi-a dat nimic – a spus Hogg, cu un uşor iz de amărăciune în ton. Şi a plecat.

— Nu ai auzit ce-a spus doamna Allen?

— Nu, domnule, nu pot spune c-am auzit.
— Poţi să-mi spui cu ce era îmbrăcată? Culoarea, de exemplu.
— N-aş putea spune, domnule. Ştiţi, de fapt, n-am văzut-o. Trebuie să fi fost pe jumătate în spatele uşii.
— Deci; aşa, spuse Japp. Acum, fii atent, băiete. Aş vrea să te gândeşti şi să răspunzi la următoarea întrebare cu foarte multă grijă. Dacă nu ştii şi nu-ţi poţi reaminti, să spui aşa. E clar?
— Da, domnule.
Tânărul Hogg îl privea cu nerăbdare.
— Care dintre el a închis uşa, doamna Allen sau domnul?
— Uşa din faţă?
— Uşa din faţă, normal.
Copilul se gândi. Ochii i se îngustară în efortul de a-şi aminti.
— Cred că probabil doamna… Nu, n-a închis-o ea. El a închis-o. A tras-o, trântind-o cu puţin zgomot şi a sărit repede în maşină. Părea să aibă o întâlnire undeva.
— Bravo. Bine, tinere, pari să ai o căpăţână deşteaptă. Uite şase penny.
După ce-i dădu drumul tânărului Hogg, Japp se întoarse spre prietenul său. Încet, la unison, dădură din cap.
— Ar putea fi! Spuse Japp.
— Sunt posibilităţi – fu de acord Poirot.
Ochii săi străluceau cu o lumină verde. Arătau ca ai unei pisici.
Reintrând în salonul de la nr. 14, Japp n-a pierdut timpul bătând câmpii. Merse drept la ţintă.
— Uite ce e, domnişoară Plenderleith, nu crezi că-i bine să-ţi descarci desagii aici şi acum? Până la urmă, tot acolo ajungem.
Jane Plenderleith îşi ridică sprâncenele. Stătea în picioare lângă cămin, încălzindu-şi cu grijă un picior la foc.
— Nu ştiu, de fapt, ce vreţi să spuneţi.
— E adevărat, domnişoară Plenderleith?

Dădu din umeri.

— Am răspuns la toate întrebările. Nu văd ce-aş mai putea face.

— Ei bine, după părerea mea, ai putea face mult mai multe, dac-ai vrea.

— Asta-i doar o părere, nu-i aşa, Inspectore-şef?

Japp se înroşi de-a binelea la faţă.

— Cred, spuse Poirot, că mademoiselle ar aprecia mai mult motivul întrebărilor tale dacă i-ai spune cum devine cazul.

— E foarte simplu. Uite ce e, domnişoară Plenderleith, faptele sunt următoarele: prietena dumitale a fost găsită împuşcată în cap, cu un pistol în mână, cu uşa şi fereastra închise. Asta părea caz simplu de sinucidere. Dar nu a fost sinucidere. Examenul medical singur o dovedeşte.

— Cum?

Toată răceala ei ironică dispăruse. Se aplecă înainte – concentrată – privindu-i faţa.

— Pistolul era în mâna ei, dar degetele nu erau încleştate pe el. Mai mult, nu erau amprente pe pistol. Şi poziţia rănii face imposibilă ideea că şi-ar fi făcut-o singură. Apoi, nu a lăsat nici o scrisoare – lucru destul de neobişnuit la o sinucidere. Şi, deşi, uşa era închisă, cheia nu a fost găsită.

Jane Plenderleith s-a întors încet şi s-a aşezat pe un scaun cu faţa la ei.

— Deci asta e! Spuse ea. Tot timpul am simţit că era imposibil ca ea să se fi sinucis! Am avut dreptate! Nu s-a sinucis. Altcineva a omorât-o.

Un minut, două, rămase adâncită în gânduri. Apoi îşi ridică brusc capul.

— Puneţi-mi orice întrebare doriţi, zise ea. Am să vă răspund cât mă pricep mai bine.

Japp începu.

— Aseară, doamna Allen a avut un musafir. E descris ca un bărbat de vreo 45 de ani, înfăţişare milităroasă, cu mustaţă scurtă, îmbrăcat elegant şi conducând un Standard Swallow. Ştii cine e?

— Nu pot fi sigură, bineînţeles, dar pare maiorul Eustace.
— Cine e maiorul Eustace? Spune-mi tot ce ştii despre el.
— E un bărbat pe care Barbara l-a cunoscut în străinătate, în India. S-a întors acum aproape un an şi de atunci l-am văzut din când în când.
— A fost prieten cu doamna Allen?
— Se purta aşa, zise Jane cu răceală.
— Care era atitudinea ei faţă de el?
— Nu cred că-l plăcea cu adevărat, de fapt, sunt sigură că nu-i plăcea de el.
— Dar îl trata cu vizibilă prietenie?
— Da.
— A părut vreodată – gândeşte-te cu grijă, domnişoară Planderleith – că îi e teamă de el?
Jane Plenderleith a meditat la asta vreun minut-două. Apoi, a spus:
— Da, cred că îi era. Era întotdeauna nervoasă când venea pe-aici.
— S-a întâlnit el vreodată cu domnul Laverton-West?
— Cred că numai o dată. Nu s-au plăcut prea mult. Adică, maiorul Eustace a încercat să fie cât mai prietenos cu putinţă cu Charles, dar Charles nu era dispus. Charles îi miroase de la o poştă pe cei care nu sunt prea-prea…
— Şi maiorul Eustace nu era – ceea ce numeşti – prea-prea? Întrebă Poirot.
Fata spuse cu răceală:
— Nu, nu era. Cam bădăran. Evident, nu unul de rang mare.
— Aoleo – nu cunosc expresiile astea. Vrei să spui că nu era pukka sahib?
Un uşor zâmbet trecu pe faţa Janei Plenderleith, dar răspunse grav:
— Nu.
— Te-ar surprinde mult, domnişoară Plenderleith, dacă ţi-aş sugera că acest om o şantaja pe doamna Allen?

Japp se înclină să observe impresia pe care o făcuse sugestia sa.

A fost foasrte satisfăcut. Fata se îndreptă, obrajii i se împurpurară, apucă brusc cu mâna braţul scaunului ei.

— Deci asta era! Ce proastă am fost că nu am ghicit. Bineînţeles!

— Consideri sugestia posibilă, mademoiselle? Întrebă Poirot.

— Am fost o proastă că nu m-am gândit la asta! Barbara a împrumutat mici sume de bani de la mine, de mai multe ori, în ultimele şase luni. Şi am văzut-o stând gânditoare în faţa paşaportului ei. Ştiam că trăia bine din venitul ei, aşa că nu mi-am bătut capul, dar, sigur, dacă plătea sume de bani…

— Şi asta concorda cu comportarea ei generală? Întrebă Poirot.

— Exact. Era nervoasă. Câteodată, chiar arţăgoasă. Cu totul diferită de felul în care obişnuia să fie.

Poirot spuse cu blândeţe:

— Dar, scuzaţi, asta nu seamănă cu ceea ce ne-aţi spus mai înainte.

— A fost altceva. Jane Plenderleith dădu nerăbdătoare din mână. Ea nu era deprimată. Vreau să spun – ea nu avea o predispoziţie spre sinucidere sau ceva cam aşa. Dar şantaj – Da. Aş vrea să-mi fi spus. L-aş fi trimis la dracu.

— Dar el s-ar fi putut duce – nu la dracu, ci la domnul Charles Laverton-West, observă Poirot.

— Da, spuse Jane Plenderleith încet, da… Asta-i adevărat…

— N-ai vreo idee cu ce-ar fi putut-o şantaja omul ăla? Întreba Japp.

Fata dădu din cap.

— N-am nici cea mai mică idee. Nu cred, cunoscând-o pe Barbara, că ar fi putut fi ceva, cu adevărat, serios. Pe de altă parte… Făcu o pauza, apoi continuă… Ceea ce vreau să spun e faptul că Barbara era puţin cam simpluţă în unele privinţe. Putea fi uşor speriată. De fapt, era tipul de fată

care ar fi fost o pradă uşoară pentru un şantajist. Bruta nenorocită!

Rosti ultimele cuvinte cu mult venin.

— Din nefericire, spuse Poirot, crima pare să se fi produs pe dos. Victima ar fi trebuit să-l omoare pe şantajist, nu şantajistul pe victima sa.

Jane Plenderleith se încruntă puţin.

— Nu, e adevărat, dar pot să-mi imaginez împrejurările…

— Ca, de exemplu?

— Presupunând că pe Barbara a ajuns-o disperarea. Ea ar fi putut să-l ameninţe cu pistolaşul ăla prost al ei. El încearcă să i-l smulgă şi, în luptă, el trage şi o omoară. Apoi, se îngrozeşte de ce a făcut şi încearcă să însceneze o sinucidere.

— S-ar putea, spuse Japp, dar e o problemă.

Se uită la el întrebătoare.

— Maiorul Eustace (dacă el a fost) a plecat de aici, aseară, la zece şi douăzeci şi i-a spus la revedere doamnei Allen î n pragul uşii.

— Oh! Faţa fetei se schimbă. Înţeleg. Se gândi un minut, două… Dar el s-ar fi putut întoarce mai târziu, spuse ea încet.

— Da, asta-i posibil, spuse Poirot.

Japp continuă:

— Spune-mi, domnişoară Plenderleith, unde obişnuia doamna Allen să primească oaspeţi? Aici sau în camera de deasupra?

— În amândouă. Dar camera asta era folosită mai mult pentru petreceri comune sau numai pentru prietenii mei. Ştiţi, înţelegerea a fost ca Barbara să aibă dormitorul cel mare şi îl folosea şi ca pe un salon, iar eu aveam dormitorul mic şi foloseam camera asta.

— Dacă maiorul Eustace venea anunţat aseară, în ce cameră crezi că l-ar fi primit doamna Allen?

— Cred că, probabil, l-ar fi adus aici. Fata vorbea puţin nesigură. Ar fi mai puţin intim. Pe de altă parte, dacă vroia

să semneze un cec sau ceva de genul ăsta, l-ar fi dus, probabil, sus. Nu sunt obiecte pentru scris aici jos.

Japp dădu din cap.

— N-a fost vorba de nici un cec. Doamna Allen a scos două sute de lire cash, ieri. Şi, până acum, nu am putut da de urma lor în casă.

— Şi ea i-a dat brutei ăleia? Oh, biata Barbara! Biata, biata Barbara!

Poirot tuşi.

— Dacă nu a fost, după cum sugerezi, mai mult sau mai puţin un accident, totuşi, pare remarcabil faptul că el a ucis o sursă aparent regulată de venit.

— Accident? Nu a fost un accident. El şi-a pierdut cumpătul, a văzut roşu în faţa ochilor şi a împuşcat-o.

— Crezi că aşa s-a întâmplat?

— Da. A adăugat pe un ton vehement. A fost crimă… Crimă!

Poirot a spus grav:

— Nu spun că greşiţi, mademoiselle.

Japp adaugă:

— Ce ţigări fuma doamna Allen?

— Ţigări ieftine. Sunt câteva în cutia aceea.

Japp deschise cutia, scoase o ţigară şi dădu aprobator din cap. Strecură ţigara în buzunarul sau.

— Şi dumneata, mademoiselle? Întrebă Poirot.

— Aceleaşi.

— Nu fumezi turceşti?

— Niciodată

— Nici doamna Allen?

— Nu, nu-i plăceau.

Poirot întreba:

— Şi domnul Laverton-West? Ce fuma?

Ea se uita întunecată la el.

— Charles? Ce contează ce fumează? Doar nu pretindeţi că el ar fi omorât-o?

Poirot dădu din umeri.

— Un bărbat şi-a omorât femeia pe care a iubit-o înainte, mademoiselle.

Jane dădu din cap nerăbdătoare.

— Charles n-ar omorî pe nimeni. E un om foarte precaut.

— Totuşi, mademoiselle, bărbaţii precauţi sunt cei ce comit crimele cele mai inteligente.

Ea se holbă la el.

— Dar nu pentru motivul pe care tocmai l-aţi prezentat, domnule Poirot.

Acesta încuviinţă din cap.

— Nu, e adevărat.

Japp se ridică.

— Bine, cred că nu mai e nimic altceva ce pot face aici. Aş vrea să mai arunc o privire în jur.

— Pentru cazul în care banii ar fi dosiţi pe undeva? Desigur. Uitaţi-vă oriunde vreţi. Şi în camera mea, de asemenea, deşi este improbabil ca Barbara să-i fi ascuns acolo.

Cercetările lui Japp au fost rapide şi eficiente. Sufrageria îşi dezvălui toate secretele în câteva minute. Apoi se urcă la etaj. Jane Plenderleith şedea pe braţul scaunului, fumând o ţigara şi uitându-se încruntată la foc. Poirot o examina.

După câteva minute spuse liniştit:

— Ştii dacă domnul Laverton-West este în Londra în prezent?

— Nu ştiu. Îmi închipui că e mai degrabă în Hampshire, la electoratul lui. Cred că ar fi trebuit să-i telefonez. Ce îngrozitor! Am uitat.

— Nu e uşor să-ţi aminteşti totul, mademoiselle, când o catastrofa are loc. Şi apoi, veştile proaste durează. Auzi prea repede de ele.

— Da, e adevărat, spuse fata pe un ton absent.

Se auziră paşii lui Japp coborând scările Jane ieşi să-l întâmpine.

— Ei?

Japp dădu din cap.

— Nimic semnificativ, mă tem, domnişoară Plenderleith. Am fost de-acum în toată casa. Oh, cred că mai bine aş arunca o privire în dulapul ăsta de sub scări.

Apucă de clanţă, în timp ce vorbea, şi trase.

Jane Plenderleith zise:

— E închis.

Ceva în vocea ei îi făcu pe cei doi bărbaţi să se uite atent la ea.

— Da, zise Japp bine dispus. Văd că e închis. Văd că e închis. Poate ne daţi cheia.

Fata stătea pe loc ca împietrită.

— Nu… Nu sunt sigură unde e.

Japp îi aruncă o privire. Continuă cu aceeaşi voce plăcută şi degajată.

— Draga mea, e tare păcat. Doar nu vrei să spintecăm lemnul pentru a-l deschide cu forţa. O să-l trimit pe Jameson să aducă o colecţie de chei.

Ea înaintă bătăioasă.

— Oh, spuse. O clipă. Ar putea fi…

Se întoarse în living şi reapăru, o clipă mai târziu, ţinând o cheie de o mărime frumuşică în mână.

— Îl ţinem închis, explică ea, deoarece mai dispar de obicei umbrele şi alte lucruri.

— Foarte înţeleaptă precauţiune, zise Japp, acceptând vesel cheia.

O răsuci în broască şi deschise uşa. Era întuneric în dulap. Japp scoase din buzunar lanterna şi cercetă cu ea interiorul.

Poirot simţi că fata de lângă el stă ţeapănă şi-şi ţine respiraţia. Ochii lui urmăreau jetul de lumină al torţei lui Japp.

Nu erau multe în dulap. Trei umbrele (una stricată), patru bastoane, un set de crose de golf, două rachete de tenis, un covoraş frumos înfăşurat şi câteva perne de sofa în diferite stadii de uzură. Deasupra acestora se odihnea o mica geantă elegantă.

Când Japp întinse mâna spre ea, Jane Plenderleith spuse repede:

— Ea mea. Eu… Am adus-o cu mine azi dimineaţă. Aşa că nu poate fi nimic acolo.

— Doar aşa să fim siguri, spuse Japp, aerul său prietenos şi vesel crescând uşor.

Geanta nu era închisă. Înăuntru erau dispuse perii şagren şi sticluţe de toaletă. Erau două reviste şi nimic altceva.

Japp examină întreg conţinutul, cu atenţie şi meticulozitate. Când, în cele din urma, închise capacul şi începu să examineze pernele, fata se auzi oftând uşurată.

Nu era nimic altceva în dulap în afară de ceea ce se zărea la prima vedere. Japp îşi termină curând examinarea.

Reînchise uşa şi-i întinse cheia Janei Plenderleith.

— Bine, spuse el, cu asta am terminat. Poţi să-mi dai adresa domnului Laverton-West?

— Farlescombe Hall, Little Ledbury, Hampshire.

— Mulţumesc, domnişoară Plenderleith. Asta-i tot deocamdată. Mai trec pe aici mai târziu. Apropo, să ne înţelegem. În ce-i priveşte pe oameni, lasă-i mai departe să creadă că a fost sinucidere.

— Desigur; doar înţeleg.

Dădu mâna cu amândoi.

În timp ce mergeau spre capătul străzii Mews, Japp explodă:

— Ce… Ce dracu era în dulapul ala? Era ceva.

— Da, era ceva.

— Şi pariez de zece ori că era ceva ce avea de-a face cu geanta! Dar ca un îmbrobodit ce sunt, n-am putut găsi nimic. M-am uitat în toate sticluţele, am pipăit căptuşeala – ce dracu ar putea fi?

Poirot dădu din cap gânditor.

— Fata aia e implicată cumva, Japp continuă. A adus geanta înapoi azi dimineaţă? Pe viaţa mea că nu-i adevărat. Ai observat că erau două reviste în ea?

— Da.

— Ei, bine, una dintre ele era din iulie trecut!

A doua zi, Japp intră în apartamentul lui Poirot, îşi aruncă pălăria pe masă plin de dispreţ şi se trânti pe un scaun.

— Ei, bine, mormăi el, ea-i în afara trebii!

— Cine-i în afară?

— Plenderleith. A jucat bridge până la miezul nopţii. Gazda, soţia lui, un comandat de navă în vizită şi doi servitori pot, cu toţii, jură asta. Nici o îndoială că trebuie să renunţăm la ideea că ea este implicată în afacere. Totuşi, aş vrea să ştiu de ce s-a înfierbântat şi s-a frământat din cauza genţii de sub scară. Asta te prinde pe tine, Poirot. Ţie-ţi place să găseşti amănuntul care nu duce nicăieri. „Misterul Micii Genţi”. Sună destul de promiţător!

— O să-ţi dau încă o altă sugestie pentru un titlu: „Misterul Mirosului Fumului de Ţigară”.

— Cam stângaci pentru un titlu, ce zici? De aceea trăgeai aşa aer pe nas, când am examinat, prima dată, cadavrul? Te-am văzut – şi te-am auzit! Hm-hm-hm. Am crezut că eşti răcit.

— Te-ai înşelat grozav.

Japp oftă.

— Am crezut întotdeauna că e vorba de micile celule cenuşii ale creierului. Să nu-mi spui că celulele nasului tău sunt la fel de superioare ca celelalte.

— Nu, nu, linişteşte-te.

— N-am mirosit nici un fum de ţigară, continuă Japp, bănuitor.

— Nici eu, prietene.

Japp se uită la el neîncrezător. Apoi scoase o ţigară din buzunar.

— Ăsta-i sortul din care fuma doamna Allen – ţigări ieftine. Şase dintre chiştoace erau ale ei. Celelalte trei erau turceşti.

— Exact.

— Nasul tău minunat a ştiut asta fără să se uite la el, presupun!

— Te asigur că nasul meu n-are de-a face cu treaba asta. Nasul meu nu a înregistrat nimic.

— Dar celulele creierului au înregistrat o mulţime.

— Ei, bine, existată anumite indicii – nu crezi?

Japp îl privi pieziş.

— Ca de exemplu?

— Eh bien, în mod sigur, ceva lipsea din cameră. Şi totodată, cred că ceva se adusese acolo… Şi, apoi, pe birou…

— Ştiu! Ajungem la blestematul ăla de toc cu peniţa!

— Du tout. (De loc.) Tocul cu peniţă joacă doar un rol negativ.

Japp schimbă vorba aducând-o pe un teren mai sigur.

— L-am chemat pe Charles Laverton-Westţ să vină să mă vadă la Scotland Yard, peste jumătate de oră. M-am gândit că poate ai dori să vii.

— Aş vrea foarte mult.

— Şi o să fii bucuros să afli că am dat de maiorul Eustace. Are un apartament închiriat pe Cromwell Road.

— Excelent.

— Şi trebuie să trecem puţin pe-acolo. Nu e de loc o persoană plăcută, acest maior Eustace. După ce-l vedem pe Laverton-West, ne ducem şi pe la el. Îţi convine?

— Perfect.

— Bine, atunci, haide!

La unsprezece şi jumătate, Charles Laverton-West a fost anunţat în biroul Inspectorului-Şef, Japp. Japp se ridică şi-şi strânseră mâinile.

Parlamentarul era un bărbat de înălţime medie, cu o personalitate foarte conturată. Era proaspăt ras, cu gura mobilă a unui actor şi ochii uşor proeminenţi care se îmbina adesea cu darul oratoriei. Era prezentabil şi un tip bine crescut.

Deşi arata palid şi oarecum trist, purtarea sa era perfect obişnuită şi reţinută.

Luă loc, îşi puse mănuşile şi pălăria pe masă şi se uita spre Japp.

— Aş vrea să vă spun, înainte de toate, domnule Laverton-West, că îmi dau seama perfect cât de întristătoare poate fi asta pentru dumneavoastră.

Laverton-West o îndepărtă cu mâna.

— Să nu discutăm sentimentele mele. Spune-mi, Inspectore-Şef, aveţi vreo idee, ce a determinat-o pe logod… Doamna Allen să-şi pună capăt zilelor?

— Dumneavoastră înşivă nu puteţi să ne ajutaţi în nici un fel?

— Nu, de loc.

— N-a fost nici o ceartă? Nici o înstrăinare de vreun fel între voi?

— Nimic de felul acesta. A fost cel mai mare şoc pentru mine.

— Poate că ar fi mai pe înţeles, domnule, dacă v-aş spune că nu a fost o sinucidere – ci o crimă!

— Crimă? Ochii lui Charles Laverton-West îi ieşiseră aproape din orbite. Aţi spus crimă?

— Chiar aşa. Acum, domnule Laverton-West aveţi vreo idee cine ar fi putut, probabil, să-i curme zilele doamnei Allen?

Laverton-West dădu un răspuns rapid.

— Nu… Nu, chiar… Nimic de aşa ceva! Nici cea mai mică idee… Este, este inimaginabil!

— Nu v-a vorbit niciodată de duşmani? De cineva care ar fi avut vreo ranchiună împotriva ei?

— Niciodată.

— Ştiaţi că are un pistol?

— Nu mi-am dat seama de asta, nu.

Se uita puţin surprins.

— Domnişoara Plenderleith spune că doamna Allen şi-a adus pistolul ăsta din străinătate, acum câţiva ani.

— Adevărat?

— Desigur, avem numai mărturia domnişoarei Plenderleith în privinţa asta. Dar e foarte posibil ca doamna Allen sa se fi simţit în pericol dintr-o anumită cauză şi să ţină pistolul la îndemână din motive proprii.

Charles Laverton-West clătină din cap a îndoială. Părea de-a dreptul uluit şi ameţit.

— Ce părere aveţi de domnişoara Plenderleith, domnule Laverton-West? Vreau să spun, sunteţi convins că este o persoană sinceră, de încredere?

Celalalt medită un minut.

— Cred că da, aşa aş zice.

— Nu vă place? Întreba Japp, care-l privea încordat.

— N-aş spune asta. Ea nu este tipul de tânără pe care o admir. Tipul acesta independent şi sarcastic nu mă atrage, dar aş putea spune că e sinceră.

— Hm, zise Japp. Cunoaşteţi un maior Eustace?

— Eustace? Eustace? Ah, da, îmi amintesc numele. L-am întâlnit o dată la Barbara – doamna Allen. Un client cam dubios, după părerea mea. Asta i-am spus-o şi logod… Doamnei Allen. El nu era tipul de bărbat pe care l-aş fi încurajat să vină în casa după ce ne căsătoream.

— Şi ce a spus doamna Allen?

— Oh, ea a fost, desigur, de acord. Credea în judecata mea, se înţelege. Un bărbat cunoaşte mai bine la alţi bărbaţi decât o femeie. Ea mi-a explicat că nu poate fi foarte brutală cu un bărbat pe care nu-l văzuse de câtva timp – cred că se simţea deosebit de oribil să fie snoabă! Evident, ca soţia mea, ea ar fi găsit o mulţime dintre vechile ei cunoştinţe – nepotrivite, să zicem, nu?

— Vreţi să spuneţi că, prin căsătorie, ea şi-ar fi îmbunătăţit situaţia? Întrebă Japp, fără ocolişuri.

Laverton-West îşi ridică mâna cu manichiură îngrijită.

— Nu, nu, nu chiar aşa. De fapt, mama doamnei Allen a fost o rudă îndepărtată a propriei mele familii. Prin naştere, eram egali. Dar, desigur, în situaţia mea, trebuie să fiu deosebit de grijuliu în selecţionarea prietenilor – şi soţia

mea în alegerea alor săi. Te afli, într-o oarecare măsură, sub reflector.

— Oh, cam aşa, spuse Japp cu răceală. Continuă: Deci nu ne puteţi ajuta în nici un fel?

— Nu, de loc. Sunt complet neajutorat. Barbara! Ucisă! Pare incredibil.

— Acum, domnule Laverton-West, puteţi să-mi spuneţi pe unde aţi fost în noaptea de 5 noiembrie?

— Pe unde am fost? Pe unde am fost?

Vocea lui Laverton-West se ridică pe un ton de protest.

— E doar o chestie de rutină, explică Japp. Noi… Aci… Trebuie să întrebăm pe toată lumea.

Charles Laverton-West se uită la el cu demnitate.

— Sper că un om în calitatea mea ar trebui să fie exceptat.

Japp aştepta totuşi.

— Am fost – acum să văd… Ah, da. Am fost la Cameră. Am plecat de acolo la zece şi jumătate. Am făcut o plimbare pe Embankment. M-am uitat la nişte artificii.

— Drăguţ să crezi că nu există intrigi de nici un fel în zilele noastre, spuse Japp, vesel.

Laverton-West îi aruncă o privire rece:

— Apoi, m-am… Dus acasă.

— Aţi ajuns acasă – adresa din Londra este Onslow Square, mi se pare – la ce ora?

— Nu prea ştiu exact.

— Unsprezece? Şi jumătate?

— Cam aşa ceva.

— Poate cineva v-a deschis.

— Nu, am cheia mea.

— V-aţi întâlnit cu cineva în timpul plimbării?

— Nu… de fapt, Inspectore-Şef, îmi displac foarte mult aceste întrebări.

— Vă asigur că este doar o chestie de rutină, domnule Laverton-West. Ştiţi, ele nu sunt personale.

Răspunsul păru să-l liniştească pe iritatul membru al Parlamentului.

— Dacă asta-i tot…

— Asta-i tot pentru moment, domnule Laverton-West.

— Să mă ţineţi la curent…

— Desigur, domnule. Apropo, să vi-l prezint pe domnul Hercule Poirot. Poate că aţi auzit de el!

Ochii domnului Laverton-West s-au aţintit cu interes asupra micului belgian.

— Da… Da… Am auzit de nume.

— Domnule, spuse Poirot, într-o manieră deodată foarte străină, credeţi-mă, inima îmi sângerează pentru dumneavoastră. Ce pierdere! Ce agonie trebuie să îndurați! Cât de magnific englezii îşi ascund sentimentele! Îşi scoase tabachera. Permiteţi-mi… Ah, e goală. Japp?

Japp se lovi peste buzunar şi clătină din cap.

Laverton-West îşi scoase propria tabacheră, murmură: ei, luaţi una de-a mea, domnule Poirot.

— Mulţumesc, mulţumesc. Omuleţul se servi.

— Aşa cum spuneţi, domnule Poirot, reluă celălalt, noi, englezii, nu facem paradă de emoţiile noastre. Buza de sus înţepenită – asta-i deviza noastră.

Se înclină către cei doi bărbaţi şi ieşi.

— Peşte împuţit, zise Japp dezgustat. Coţofană hoaţă! Fata aia Plenderleith avea dreptate totuşi, în legătură cu el. Deşi este un fel de tip care arată bine, s-ar putea descurca cu o femeie care n-are simţul umorului. Ce-a fost cu ţigara aia?

Poirot i-o înmână clătinând din cap.

— Egipteană. O calitate scumpă.

— Nu, nu merge. Păcat, dar n-am auzit niciodată de un alibi mai slab! De fapt, nici nu este un alibi… Ştii, Poirot, păcat că treaba nu s-a potrivit ca o mănuşă. Daca ea îi şantaja… E un tip ideal pentru şantaj, ar plăti ca un mieluşel! Oricât, numai să evite un scandal.

— Prietene, e foarte drăguţ să reconstruieşti cazul aşa cum ai vrea să fie, dar nu prea are legătură cu treaba noastră.

— Nu, Eustace este treaba noastră. Am ceva date despre el. Clar, este un tip infect.

— Apropo, ai făcut ce ţi-am sugerat cu domnişoara Plenderleith?

— Da. Aşteaptă o clipă, am să sun să aflu noutăţi.

Ridică receptorul telefonului şi vorbi.

După un scurt schimb de cuvinte, îl puse la loc şi se uită spre Poirot.

— O ştire despre lipsa totală de sentiment. A plecat să joace golf. Un lucru foarte drăguţ pe care-l faci când prietena ţi-a fost ucisă doar cu o zi în urmă.

Poirot scoase o exclamaţie.

— Acum ce mai e? Întrebă Japp.

Dar Poirot murmura ca pentru sine.

— Desigur… Desigur. Evident. Ce imbecil sunt, doar trebuia să-mi sară în ochi!

Japp spuse aspru:

— Termină cu mormăitul şi hai să mergem să ne ocupăm de Eustace.

Fu uluit când văzu zâmbetul radios de pe faţa lui Poirot.

— Desigur, cel mai bine e să ne ocupăm de el. Căci, ştii, acum cunosc totul, chiar totul!

Maiorul Eustace i-a primit pe cei doi bărbaţi cu aerul sigur de el, al unui om de lume.

Apartamentul său era mic, doar un pied à terre, cum a explicat el. Le-a oferit celor doi bărbaţi băuturi şi când aceştia au refuzat şi-a scos tabachera.

Japp şi Poirot au acceptat câte o ţigară. Şi-au aruncat, pe furiş, o privire unul altuia.

— Văd că fumaţi ţigări turceşti, spuse Japp, în timp ce-şi învârtea ţigara între degete.

— Da. Îmi pare rău, preferaţi o ţigară obişnuită? Am una pe-aici pe undeva.

— Nu, nu, asta-i foarte bună pentru mine. Apoi se aplecă înainte, tonul i se schimba. Poate vă imaginaţi, domnule maior Eustace, de ce am venit pe la dumneavoastră?

Celalalt clătină din cap. Maniera sa era de nonşalanţă. Maiorul Eustace era un bărbat înalt, chipeş, dar puţin cam necioplit. Faţa-i era uşor buhăită, cu ochi mici, vicleni care te înşelau în privinţa naturaleţei vesele a felului său de a fi.

Spuse:

— Nu, n-am nici o idee despre ce-l face pe un aşa grangur de Inspector-Şef să mă viziteze. Are vreo legătură cu maşina mea?

— Nu, nu e vorba de maşina dumitale. Cred că aţi cunoscut-o pe doamna Barbara Allen, domnule maior Eustace?

Maiorul se lăsă pe spate, scoase un nor de fum şi spuse cu o voce iluminată:

— Oh, deci asta era! Desigur, trebuia să fi ghicit. O treabă foarte tristă.

— Aţi auzit de ea?

— Am citit în ziarul de-aseară. Foarte rău.

— Cred că aţi cunoscut-o pe doamna Allen în India.

— Da, au trecut ceva ani buni de-atunci.

— L-aţâţi cunoscut şi pe soţul ei?

A urmat o pauză, doar de o fracţiune de secundă, iar în timpul acesteia ochii mici, umflaţi, i-au străfulgerat cu o privire iute pe cei doi oameni. Apoi răspunse:

— Nu, de fapt nu m-am întâlnit niciodată cu Allen.

— Dar cunoaşteţi ceva despre el?

— Am auzit că era pe cale de a deveni un şarlatan. Desigur, era numai un zvon.

— Doamna Allen nu a spus nimic?

— Niciodată nu vorbea despre el.

— Eraţi prieteni apropiaţi?

Maiorul Eustace ridică din umeri.

— Am fost prieteni vechi, ştiţi, prieteni vechi. Dar nu ne vedeam prea des.

— Dar aţi văzut-o în seara aceea? În seara de 5 noiembrie?

— Da, de fapt, am văzut-o.

— I-aţi făcut o vizită, cred.

Maiorul Eustace încuviinţă. Vocea sa avu o undă blândă, de regret.

— Da, mi-a cerut s-o sfătuiesc în legătură cu nişte investiţii. Desigur, îmi dau seama încotro bateţi – în ce dispoziţie era – chestii de-astea. Bine, într-adevăr, este foarte greu de spus. Felul ei de a fi părea destul de normal, dar era puţin nervoasă, dacă mă gândesc bine.

— Dar nu v-a dat de înţeles ce avea de gând să facă?

— Câtuşi de puţin. De fapt, când ne-am luat la revedere i-am spus că am s-o sun curând ca să mergem împreună la un spectacol.

— I-aţi spus că o s-o sunaţi? Acestea au fost ultimele dumneavoastră cuvinte?

— Da.

— Curios. Deţin informaţii că aţi spus cu totul altceva.

Eustace se schimbă la faţă.

— Bine, desigur, nu-mi pot aminti cuvintele exacte.

— După informaţiile mele aţi fi spus, de fapt: „Bine, gândeşte-te la asta şi anunţă-mă”.

— Staţi, să văd, da, cred că aveţi dreptate. Nu este exact aşa. Cred că am îndemnat-o să mă anunţe când e liberă.

— Nu-i chiar acelaşi lucru, nu-i aşa? Spuse Japp.

Maiorul Eustace ridică din umeri.

— Dragul meu, nu te poţi aştepta de la un om să-şi amintească, cuvânt cu cuvânt, ceea ce a spus într-o anumită ocazie.

— Şi ce a răspuns doamna Allen?

— A spus că o să mă sune. Asta-i, după câte-mi amintesc.

— Şi atunci aţi spus: „Bine. Pe curând”.

— Probabil. Oricum, ceva de felul ăsta.

Japp spuse liniştit:

— Spuneţi că doamna Allen v-a cerut s-o sfătuiţi în legătură cu investiţiile sale. V-a încredinţat, din întâmplare, suma de două sute de lire, bani cash, ca să-i investiţi pentru ea?

Eustace se înroşi de tot la faţa. Se aplecă şi mârâi:

— Ce dracu vrei să spui cu asta?
— Vi i-a dat sau nu?
— Asta-i treaba mea, domnule Inspector-Şef.
Japp spuse liniştit:
— Doamna Allen a scos suma de două sute de lire cash, din banca ei. Unii bani erau în bancnote de cinci lire. Numerele acestora pot fi, desigur, găsite.
— Şi ce dacă mi i-a dat?
— Banii erau pentru investiţii sau era un şantaj, domnule maior Eustace?
— E o aluzie absurdă. Ce mai vreţi să insinuaţi?
Jqpp spuse în maniera sa cea mai oficială:
— Cred, domnule maior Eustace, că, ajunşi la acest punct, trebuie să vă întreb dacă doriţi să veniţi la Scotland Yard să daţi o declaraţie. Nu este, desigur, obligatoriu şi puteţi, dacă preferaţi, să-l chemaţi şi pe avocatul dumneavoastră.
— Avocat? Ce dracu să fac cu un avocat? Pentru ce mă învinuiţi?
— Fac cercetări asupra împrejurărilor morţii doamnei Allen.
— Doamne sfinte, omule, doar nu crezi… Cum, dar e o prostie! Uite ce e, ceea ce s-a întâmplat e următorul lucru: am trecut pe la Barbara pentru că aveam întâlnire…
— La ce ora a fost asta?
— Pe la noua şi jumătate, aş zice. Ne-am aşezat şi am discutat…
— Aţi fumat?
— Da, şi am fumat. E ceva rău în asta? Întrebă maiorul bătăios.
— Unde a avut loc conversaţia?
— În salon. La stânga uşii de la intrare. Am stat de vorba destul de amical, aş zice. Am plecat cu puţin înainte de zece şi jumătate. Am rămas un minut pe prag pentru ultimele câteva cuvinte…
— Ultimele cuvinte, precis, murmură Poirot.

— Cine eşti dumneata, aş vrea să ştiu? Se întoarse Eustace spre el, şuierând cuvintele. Vreun tip de străin dat dracului! Ce ai de obiectat?

— Sunt Hercule Poirot, spuse omuleţul cu demnitate.

— Nu-mi pasă nici dacă eşti statuia lui Achile. Aşa cum vă spun, Barbara şi cu mine ne-am despărţit destul de amical. M-am dus cu maşina direct la Far East Club. Am ajuns acolo la 11 fără 25 de minute şi m-am dus direct în camera unde se joacă cărţi. Am stat acolo şi am jucat bridge până la 1h 30'. Acum, digeraţi chestia asta.

— Nu diger chestii de-astea, spuse Poirot. Aveţi un alibi frumuşel.

— Trebuie să fie un tip încuiat, oricum! Acum, domnule, se uită spre Japp, sunteţi satisfăcut?

— Aţi rămas în salon tot timpul vizitei?

— Da.

— N-aţi urcat în budoarul doamnei Allen?

— Nu, cum vă spun. Am stat în camera aceea şi n-am ieşit din ea.

Japp se uită la el, pe gânduri, un minut sau două. Apoi spuse:

— Câte perechi de butoni aveţi?

— Butoni? Butoni? Ce are asta de-a face cu…?

— Nu sunteţi, desigur, obligat să răspundeţi la î ntrebare.

— Să răspund? Nu mă deranjează să răspund. N-am nimic de-ascuns. Îmi cer scuze. Ăştia sunt… Îşi întinse braţele.

Japp observă că erau de aur cu platină şi încuviinţă.

— Şi-i mai am pe-ăştia.

Se ridică, trase un sertar şi scoţând o cutiuţă, o deschise şi i-o vârî, brutal, lui Japp, sub nas.

— Un design foarte frumos, spuse Inspectorul-Şef. Văd că unul e spart – o bucăţică de email sărită.

— Şi ce-i cu asta?

— Nu vă amintiţi când s-a întâmplat, nu-i aşa?

— Acum o zi, două, nu mai mult.

— V-ar surprinde dacă aţi auzi că asta s-a întâmplat când aţi vizitat-o pe doamna Allen?

— De ce nu s-ar fi întâmplat? N-am negat că am fost acolo. Maiorul vorbi cu un aer superior. Continua să-şi dea aere, să joace rolul omului, chipurile, indignat, dar mâinile-i tremurau.

Japp se aplecă şi zise apăsat:

— Da, dar bucăţica din buton n-a fost găsită în salon. A fost găsită sus, în budoarul doamnei Allen – acolo, în camera unde a fost ucisă şi unde un bărbat a stat şi a fumat acelaşi tip de ţigări pe care le fumaţi.

„Glonţul” fiind tras, Eustace căzu pe spate în scaun. Ochii săi se uitau de la unul la altul. Prăbuşirea bătăiosului şi apariţia laşului nu erau o privelişte prea plăcută.

— N-aveţi nici o dovadă împotriva mea. Vocea sa era aproape un tânguit. Vreţi să mă încolţiţi… Dar n-o puteţi face. Am un alibi… Nu m-am mai întors în apropierea casei în noaptea aceea…

Poirot vorbi la rândul său.

— Nu, nu v-aţi mai întors în apropierea casei… Nu mai era nevoie… Pentru că, probabil, doamna Allen era deja moartă când aţi plecat.

— E imposibil, imposibil… Era în uşă, mi-a vorbit… Oamenii trebuie s-o fi auzit, s-o fi văzut…

Poirot spuse încet:

— V-au auzit pe dumneavoastră vorbind cu ea… Şi pretinzând că o să aşteptaţi răspunsul ei şi că, apoi veţi mai vorbi… Ăsta-i un truc vechi… Oamenii trebuie să fi presupus că ea era acolo, dar ei n-au văzut-o, pentru că ei nu au putut spune nici dacă ea purta o rochie de seară sau nu, nici menţiona în ce culoare era îmbrăcată…

— Dumnezeule, nu e adevărat, nu e adevărat…

Tremura acum, se prăbuşi…

Japp se uită la el cu dezgust. Rosti crispat:

— Trebuie să vă cer, domnule, să veniţi cu mine.

— Mă arestaţi?

— Reţinut pentru cercetări – aşa o s-o formulăm.

Tăcerea fu întreruptă de un oftat prelung, zguduitor. Vocea disperată a maiorului Eustace, care-şi dăduse mai devreme aere, se făcu auzită:

— Sunt pierdut…

Hercule poirot îşi frecă mâinile şi zâmbi vesel. Părea că se amuza.

— Ce fain s-a făcut boabe, a spus Japp, într-o manieră profesională, mai târziu, în ziua aceea.

El şi Poirot mergeau cu maşina pe Brompton Road.

— Ştia că vânătoarea s-a terminat, spuse Poirot, cu un aer absent.

— Avem o mulţime împotriva lui, zise Japp. Două sau trei porecle diferite, o afacere trucată cu un cec şi o afacere foarte frumuşică când a stat la Ritz şi şi-a zis Colonel de Bathe. A înşelat o jumătate de duzină de negustori din Piccadilly. Îl reţinem pentru învinuirea asta deocamdată, până ce elucidăm întreagă această afacere. Ce ţi-a venit să ne repezim la ţară, bătrâne?

— Amice, o afacere trebuie elucidată cum se cuvine. Totul trebuie explicat. Sunt în căutarea misterului de care vorbeai. „Misterul Micii Genţi”.

— Misterul genţii” – aşa i-am spus – dar nu a dispărut, după câte ştiu.

— Aşteaptă, mon ami.

Maşina intra pe Mews. La uşa cu nr. 14, Jane Plenderleith tocmai cobora dintr-un mic Austin 7. Purta costum de golf.

Ea îi conduse. Japp o urmă în salon. Poirot a rămas un minut sau două în hol, murmurând ceva cam aşa:

— C'est embêtant – ce greu să scapi de mânecile astea.

După o clipă-două intra şi el în salon, fără pardesiu, dar Japp îşi ţuguie buzele sub mustaţa. El auzise scârţâitul foarte slab al unei uşi care se deschidea la dulap.

Japp îi aruncă lui Poirot o privire întrebătoare şi celalalt îi confirmă imperceptibil din cap.

— Nu o să te reţinem, domnişoară Plenderleith, spuse Japp grăbit. Am venit numai să te întrebăm daca ai putea să ne spui numele avocatului doamnei Allen.

— Avocatul ei? Fata dădu din cap. Nici nu ştiu dacă a avut vreunul.

— Bine, dar când ea a închiriat casa asta cu dumneata, cineva trebuie să fi scris actul!

— Nu, nu cred asta. Vedeţi, eu am luat casa; actul e pe numele meu. Barbara îmi plătea jumătate din chirie. Era ceva doar de formă.

— Înţeleg. Oh! Bine, atunci cred că n-avem nimic altceva de făcut.

— Îmi pare rău că nu pot să vă ajut, spuse Jane politicoasă.

— Nu contează asta prea mult. Japp se întoarse spre uşă. Aţi jucat golf?

— Da. Roşi. Cred că asta vi se pare cam lipsit de inimă. Dar de fapt sunt cam dărâmată, să stau aici în casa asta. Am simţit că trebuie să ies şi să fac ceva, să mă obosesc, altfel m-aş fi sufocat!

Vorbea cu însufleţire.

Poirot spuse repede:

— Vă înţeleg, mademoiselle. Vă înţeleg cât se poate de bine, e cât se poate de natural. Să stai în casa asta şi să te gândeşti… Nu, n-ar fi plăcut.

— E bine că înţelegeţi, spuse Jane scurt.

— Faceţi parte dintr-un club?

— Da, joc la Wentworth.

— A fost o zi plăcută, spuse Poirot. Păcat că au mai rămas puţine frunze în pomi. Acum o săptămână pădurile erau magnifice.

— A fost destul de frumos azi.

— Bună ziua, domnişoară Plenderleith, spuse Japp politicos. O să vă înştiinţez când e ceva clar. De fapt am reţinut un om suspect.

— Ce om?

Ea se uită la ei curioasă.

— Pe maiorul Eustace.

Ea aprobă din cap şi se întoarse, aplecându-se să aprindă focul cu un chibrit.

— Ei bine? Zise Japp în timp ce maşina dădea colţul străzii Mews.

Poirot rânji.

— A fost destul de simplu. Cheia era în uşă de data asta.

— Şi?

Poirot zâmbi.

— Eh bien, crosele de golf dispăruseră…

— Desigur. Fata nu e o proastă, orice ar fi. A mai dispărut ceva?

Poirot dădu din cap.

— Da, prietene – micuţa geantă.

Maşina acceleră sub piciorul lui Japp.

— A dracului treabă! Zise el. Ştiam eu că era ceva. Dar ce dracu e? Am cotrobăit în geanta aia peste tot.

— Bietul meu Japp, dar e, cum ai spune „evident dragul meu Watson”.

Japp îi aruncă o privire exasperată.

— Unde mergem? Întreba el.

Poirot îşi consultă ceasul.

— Încă nu e ora patru. Cred că am putea ajunge la Wentworth înainte de a se întuneca.

— Crezi că ea într-adevăr a fost acolo?

— Cred că da. Ea ştia că am putea face cercetări. Oh, da, cred că vom descoperi că a fost acolo.

Japp mormăi.

— Oh, bine, haide. El şi-a deschis drum cu dexteritate prin trafic. Totuşi ce are de-a face această geantă cu crima nu pot să-mi imaginez. Nu văd câtuşi de puţin c-ar avea de-a face cu ea.

— Exact, prietene, sunt de acord cu tine… Nu are nimic de-a face cu ea.

— Atunci de ce… Nu, spune-mi! Ordinea şi metoda şi totul a fost frumos elucidat! Ei, bine, e o zi frumoasă.

Maşina mergea cu viteză. Au sosit la clubul de golf din Wentworth puţin după ora patru şi jumătate. Nu era mare aglomeraţie acolo, căci era o zi din timpul săptămânii. Poirot se duse direct la şeful băieţilor care însoţesc jucătorii de golf, şi-i ceru crosele de golf ale domnişoarei Plenderleith. Ea va juca a doua zi pe un traseu diferit, a explicat el.

Şeful ridică vocea şi un băiat căută nişte crose de golf aflate într-un colţ. În cele din urmă, scoase un sac care purta iniţialele J. P.

— Mulţumesc, spuse Poirot. Plecă, apoi se întoarse degajat şi întrebă: v-a lăsat şi o mică geantă, da?

— Astăzi nu, domnule. Poate că a lăsat-o la club.

— A fost astăzi aici?

— O, da, am văzut-o.

— Ce băiat a însoţit-o ca să-i ducă mingile şi bastoanele, ştiţi? Ea şi-a pierdut o geantă şi nu-şi poate reaminti unde a avut-o ultima dată.

— N-a luat nici un băiat. A venit aici şi a cumpărat două mingi. Tocmai îşi scotea nişte lucruri. Cred că avea atunci o geantă mică în mână.

Poirot plecă după ce-i mulţumi. Cei doi bărbaţi făcură înconjurul clubului. Poirot rămase un moment admirând vederea.

— E frumos, nu-i aşa, pinii întunecaţi… Şi apoi lacul. Da, lacul…

Japp îi aruncă repede o privire.

— La asta te gândeşti, nu-i aşa?

Poirot zâmbi.

— Cred că e posibil ca cineva să fi văzut ceva. Aş trece imediat la anchete, dacă aş fi în locul tău.

Poirot se trase înapoi câţiva paşi, cu capul aplecat uşor într-o parte în timp ce cerceta aranjamentul din cameră. Un scaun aici, alt scaun acolo. Da. Era foarte drăguţ. Şi acum suna soneria… Acesta trebuie să fie Japp.

Omul de la Scotland Yard intră ca o vijelie.

— Ai avut dreptate, bătrâne! Drept de la botul calului. O tânără a fost văzută ieri aruncând ceva în lacul de la Wentworth. Din răspunsuri descrierea corespunde Janei Plenderleith. Am reuşit s-o pescuim fără mare dificultate. O mulţime de trestie pe acolo.

— Şi era?

— Era exact geanta! Dar de ce, în numele Domnului? Bine, mă depăşeşte! Nimic înăuntru, nici măcar revistele. De ce o tânără, să presupunem sănătoasă, ar dori să arunce o geantă atât de scumpă într-un lac… Ştii, m-am întrebat toată noaptea pentru că nu i-am putut găsi şpilul.

— Mon pauvre Japp! Dar nu trebuie să te necăjeşti. Iată răspunsul că vine: tocmai a sunat soneria.

George, valetul ireproşabil al lui Poirot, a deschis uşa şi a anunţat: domnişoara Plenderleith.

Fata intră în cameră, cu aerul ei obişnuit de completă siguranţă de sine. Îi salută pe cei doi bărbaţi.

— V-am cerut să veniţi aici, a explicat Poirot. Staţi aici, vă rog şi tu aici, Japp, pentru că am anumite veşti să vă dau.

Fata se aşează. S-a uitat de la unul la altul. Şi-a scos pălăria şi a aşezat-o lângă ea, nerăbdătoare.

— Bine, zise ea. Maiorul Eustace a fost arestat.

— Îmi închipui că aţi văzut asta în ziarul de dimineaţă?

— Da.

— Deocamdată el este învinuit de o neregulă minoră, continua Poirot. Între timp noi strângem dovezi în legătură cu crima.

— A fost crimă, atunci?

Fata a întrebat asta cu nerăbdare.

Poirot dădu din cap.

— Da, zise el. A fost crimă. Distrugerea cu premeditare a unei fiinţe umane de către o altă fiinţă umană.

Ea se cutremură puţin.

— Nu, murmură ea. Sună oribil când o spuneţi astfel.

— Da, dar este oribilă.

Făcu o pauză, apoi zise:

— Acum, domnişoară Plenderleith, am să vă spun cum am ajuns la adevărul acestei afaceri.

Ea se uită de la Poirot la Japp. Acesta din urmă zâmbea.

— El are metodele sale, domnişoară Plenderleith. Îl tachinez, ştiţi! Cred că vom asculta ce are să spună.

Poirot începu.

— După cum ştiţi, mademoiselle, am sosit cu prietenul meu, la locul crimei, în dimineaţa de şase noiembrie. Am intrat în camera unde fusese găsit cadavrul doamnei Allen şi am fost izbit imediat de câteva detalii semnificative. Ştiţi, în camera aceea erau lucruri cu totul ciudate.

— Continuaţi, spuse fata.

— Pentru început, spuse Poirot, era miros de fum de ţigară.

— Cred că exagerezi aici, Poirot, zise Japp, n-am mirosit nimic.

Poirot se întoarese brusc spre el.

— Exact. Nu ai mirosit a fum stătut. Nici eu. Şi asta era foarte, foarte, straniu, pentru că uşa şi fereastra erau amândouă închise şi în scrumiera de acolo erau mucurile a nu mai puţin de zece ţigări. Era ciudat, foarte ciudat că odaia în loc să miroasă, aşa cum trebuie, era perfect aerisită.

— Deci la asta vrei să ajungi! Oftă Japp. Întotdeauna trebuie să ajungi la lucruri pe căi atât de întortocheate.

— Sherlok Holmes al tău a făcut la fel. El a atras atenţia, îţi aminteşti, spre incidentul curios cu câinele din timpul nopţii… Şi răspunsul la asta a fost că nu a existat nici un incident curios. Câinele n-a făcut nimic în timpul nopţii. Dar să continui:

— Următorul lucru care mi-a atras atenţia a fost un ceas de mână purtat la încheietura stângă.

— Ce-i cu asta?

— Nimic deosebit în legătură cu asta, dar se afla la mâna dreaptă; acum, din experienţa mea, se obişnuieşte mai mult ca un ceas să fie purtat la mâna stângă.

Japp ridică din umeri. Înainte de a putea vorbi, Poirot se grăbi să adauge:

— Dar, aşa cum spui, nu-i nimic foarte clar în legătură cu asta. Unii oameni preferă să şi-l poarte la mâna dreaptă. Şi acum ajung la ceva într-adevăr interesant… Ajung, prieteni, la biroul de scris.

— Da, am ghicit, spuse Japp.

— Era într-adevăr foarte ciudat, foarte neobişnuit! Pentru două motive. Primul motiv era că ceva lipsea de pe birou.

Jane Plenderleith vorbi:

— Ce lipsea?

Poirot se întoarse spre ea.

— O foaie de sugativă, mademoiselle. Blocul de sugativă avea la început o foaie curată, neatinsă.

Jane ridică din umeri.

— Zău, domnule Poirot, oamenii rup câteodată o foaie prea mult folosită!

— Da, dar ce fac cu ea? O aruncă în coşul de hârtii, nu-i aşa? Dar nu era în coşul de hârtii. M-am uitat.

Jane Plenderleith părea neliniştită.

— Deoarece fusese probabil aruncată cu o zi înainte. Foaia era curată, fiindcă Barbara nu scrisese nici o scrisoare în ziua aceea.

— Nu se poate să se fi întâmplat aşa, mademoiselle. Pentru că doamna Allen a fost văzută ducându-se la cutia poştală în seara aceea. De unde faptul că ea trebuie să fi scris scrisori. Ea nu putea să scrie în camera de jos – nu erau materiale de scris. E puţin probabil că s-ar fi dus în camera dumitale să le scrie. Atunci ce s-a întâmplat cu foaia de sugativă pe care a folosito la scrisorile ei? Este adevărat că oamenii, câteodată, aruncă lucruri în foc în loc să le pună în coşul de hârtii, dar era numai un foc de gaz în cameră şi focul de jos nu fusese aprins în ziua precedentă, din moment ce mi-ai spus că totul fusese pregătit, înainte de a-l aprinde cu chibritul.

Făcu o pauză.

— O mică problemă curioasă. M-am uitat peste tot, în coşurile de hârtii, în lada de gunoi, dar nu am putut găsi o foaie de sugativă folosită… Şi asta mi s-a părut foarte important. Părea ca şi cum cineva sustrăsese, în mod deliberat, acea foaie de sugativă. De ce? Pentru că era scris ceva pe ea, care s-ar fi putut uşor citi ţinând-o la o oglindă. Dar a fost şi cel de-al doilea lucru curios în legătură cu biroul. Japp, poate îţi reaminteşti, în mare, aranjamentul de pe el? Sugativa şi călimara în centru, port-creioanele în stânga, calendarul şi tocul cu peniţa în dreapta. Eh bien? Nu vezi? Îţi aminteşti că am controlat peniţa – era numai pentru ornament – nu fusese folosită. Ah! Tot nu înţelegi? Repet. Sugativa, în centru, port-creioanele în stânga, în stânga, Japp. Dar nu se obişnuieşte să găseşti port-creioanele la dreapta, la îndemână pentru mâna dreaptă? Acum înţelegi, nu? Port-creioanele în stânga, ceasul de mână la mâna dreaptă, sugativa luată şi altceva adus în cameră – scrumiera cu mucuri de ţigară! Camera aia era aerisită şi mirosea a curat, Japp, o cameră în care fereastra fusese deschisă, nu închisă toată noaptea… Şi mi-am închipuit o scenă.

Se răsuci şi se opri în faţa Janei.

— Despre dumeneata, madmoiselle, sosind cu taxiul, plătind, alergând sus pe scări, strigând poate „Barbara”. Şi deschizi uşa şi-ţi găseşti prietena zăcând moartă cu pistolul în mâna ei – mâna stângă, natural, de vreme ce este stângace – şi tot din cauza asta glontele i-a intrat prin partea stângă a capului. Se afla o notă care vă este adresată. Vă mărturiseşte ce a împins-o să-şi curme viaţa. Îmi imaginez că a fost o scrisoare foarte înduioşătoare… O femeie tânără, blândă, nefericită, împinsă, prin şantaj, să-şi ia viaţa… Cred că, pe dată, v-a străfulgerat ideea. Era fapta unui anumit bărbat. Să fie pedepsit, pedepsit pe deplin şi aşa cum trebuie! Luaţi pistolul, îl ştergeţi şi-l puneţi în mâna dreaptă. Luaţi biletul şi rupeţi foaia de sugativă pe care se imprimase scrisul. Coborâţi, aprindeţi focul şi le

aruncaţi pe amândouă în foc. Apoi duceţi sus scrumiera, ca să alimentaţi iluzia că doi oameni au stat acolo de vorbă – şi mai duceţi sus şi un fragment de email de la un buton de pe jos. Este o găselniţă şi vă aşteptaţi să dea sens lucrurilor. Apoi, închideţi fereastra şi încuiaţi uşa. Nu trebuie să fie nici o bănuială că aţi intrat în cameră. Poliţia trebuie să vadă exact cum este, aşa că nu căutaţi ajutor pe Mews, ci sunaţi direct la poliţie. Şi aşa se întâmplă. Vă jucaţi rolul ales cu judecată şi sânge rece. La început refuzaţi să spuneţi ceva, dar, cu inteligenţă, sugeraţi dubii în privinţa sinuciderii. Apoi, sunteţi gata să ne puneţi pe urmele maiorului Eustace… Da, mademoiselle, a fost inteliget: o crimă inteligentă – pentru că asta este de fapt. Presupusa crimă a maiorului Eustace.

Jane Plenderleith sări în picioare.

— Nu era crimă, era dreptate. Omul acela a vânat-o pe biata Barbara până a omorât-o! Era atât de bună şi de neajutorată. Ştiţi, biata fată s-a încurcat cu un bărbat în India, când a ieşit prima dată în societate. Avea numai şaptesprezece ani şi el era un bărbat căsătorit, cu mulţi ani mai în vârstă decât ea. Apoi a avut un copil. L-ar fi putut da la un orfelinat, dar nu a vrut să audă de aşa ceva. S-a refugiat într-un loc pentru un timp şi, apoi, s-a întors sub numele de doamna Allen. Mai târziu, copilul a murit. S-a întors aici şi s-a îndrăgostit de Charles – coţofana aia care-şi dă atâtea aere! Îl adora şi el se simţea flatat. Dacă el ar fi fost un altfel de om aş fi sfătuit-o să-i spună totul. Dar aşa cum era situaţia, i-am spus să-şi ţină gura. De fapt, nimeni nu ştia nimic de treaba aia, în afară de mine. Şi, apoi, a apărut acel al naibii de Eustace! Ştiţi restul. El a început s-o tapeze sistematic de bani, dar abia în acea ultimă seara, ea şi-a dat seama că îl expunea şi pe Charles riscului unui scandal. Odată căsătorită cu Charles, Eustace ar fi găsit-o exact în postura în care şi-o dorea – căsătorită cu un om bogat, cu oroare de orice scandal! După ce Eustace a plecat cu banii pe care ea îi dăduse, a rămas şi s-a gândit la asta.

Apoi a urcat şi mi-a scris o scrisoare. Spunea că-l iubeşte pe Charles şi nu putea trai fără el, dar că de dragul său nu trebuie să se căsătorească cu el. Scria că găsise cea mai bună soluţie de ieşire.

Jane îşi dădu capul pe spate.

— Şi vă miraţi că am făcut ce am făcut? Şi staţi şi numiţi asta crimă!

— Pentru că este crimă. Vocea lui Poirot era sobră. Crima poate, câteodată, fi justificată, dar crima-i crimă. Sunteţi credincioasă şi inteligentă – priviţi adevărul în faţă, mademoiselle! Prietena dumneavoastră a murit, în ultimă instanţă, pentru că nu a avut curajul de a trăi. Ne poate părea rău pentru ea. Ne poate fi milă de ea. Dar faptul rămâne – actul a fost al ei – nu al altuia.

Se opri.

— Şi dumneavoastră? Omul ăla este acum în închisoare, va executa o sentinţă pentru alte fapte. Doriţi într-adevăr, cu toată voinţa voastră, să distrugeţi viaţa – viaţa, gândiţi-vă – a unei fiinţa umane?

Ea îl privea. Ochii i se întunecară. Deodată murmura:

— Nu. Aveţi dreptate. Nu vreau asta.

Apoi, întorcându-se pe călcâie, ieşi repede din odaie. Uşa din afara se trânti…

Japp fluieră prelung, foarte prelung.

— Ei, bine, să fiu al dracului! Zise el.

Poirot se aşeză şi îi zâmbi cu amabilitate. A trecut mult timp înainte ca tăcerea să fie spartă. Apoi, Japp zise:

— Nu crimă deghizată în sinucidere, ci sinucidere făcută să pară crimă.

— Da, şi făcută foarte inteligent. Nimic exagerat.

Japp spuse deodată:

— Dar geanta? Ce legătură are cu asta?

— Dar, dragul meu, dragul meu prieten, ţi-am spus deja că nu are nici o legătură.

— Atunci, de ce?

— Crosele de golf, crosele de golf, Japp. Ele erau ale unei persoane stângace. Jane Plenderleith şi le ţinea la Wentworth. Ele erau crosele Barbarei Allen. Nu e de mirare că fata a priceput, aşa cum zici, când am deschis dulapul. Întregul său plan s-ar fi dus de râpă. Dar ea este isteaţă, ea şi-a dat seama că, pentru o clipă, se trădase. Ea a văzut că noi am observat. Aşa că face cel mai bun lucru pe care îl crede sub presiunea momentului. Încearcă să ne atragă atenţia asupra unui obiect greşit. Se referă la o geantă şi spune „e a mea”. Eu… Ea a venit cu mine în dimineaţa asta. Deci, nu poate să aibă nici o legătură. Şi, aşa cum a sperat, porneşti pe o pistă greşită. Pentru acelaşi motiv, când pleacă în ziua următoare ca să scape de crosele de golf, continuă să folosească geanta ca pe o – să zicem – momeală!

— Momeală. Vrei să spui că scopul ei real era…?

— Gândeşte-te, prietene. Unde este cel mai bun loc să scapi de un sac cu crose de golf? Nu le poţi arde şi nici nu le poţi pune într-o ladă de gunoi. Dacă le laşi undeva îţi sunt returnate. Domnişoara Plenderleith le-a dus la un club de golf. Ea le lasă acolo, la club, în timp ce-şi scoate nişte lucruri din propriul său sac şi apoi pleacă cu un băiat care îi cară mingile şi crosele. Fără îndoială, la intervale bine alese, rupe câte una în două şi-o aruncă în vreo groapă adâncă şi termină prin a arunca şi sacul gol. Dacă cineva găseşte vreo crosă de golf ruptă, ici şi colo, asta nu ar suscita bănuieli. Se ştie că oamenii îşi rup şi-şi aruncă crosele când sunt în stare de exasperare extremă din cauza jocului! De fapt, ăsta-i tipul de joc! Dar, din moment ce-şi dă seama că acţiunile ei sunt încă urmărite, ea aruncă acea momeală folositoare, geanta, într-o manieră oarecum spectaculoasă, în lac – şi aceasta, prietene, este adevărul „Misterului Micii Genţi”.

Japp se uită la prietenul său câteva clipe în tăcere. Apoi se ridică, îl bătu pe umăr şi izbucni în râs.

— Nu-i prea rău pentru un câine surd la vânătoare! Pe cuvântul meu, ai luat frişca! Haide să plecăm. Luăm masa împreună?

— Cu plăcere, prietene, dar nu vreau frişcă, în schimb, vreau o omletă cu ciuperci, friptură de vacă, mazăre à la française pentru ca să meargă o băutură bună.

— Du-mă tu, spuse Japp.

SFÂRŞIT

— {1} Aluzie la Poirot care era belgian